

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

[Πρώτο σκιαγράφημα που αναδεικνύει περισσότερο το πνεύμα και λιγότερο το γράμμα σκέψεων και απόψεων]

Παναγιώτης Λαφαζάνης
Αλέκος Καλύβης
Δημήτρης Στρατούλης
Γιάννης Τόλιος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Η μεγάλη διεθνής καπιταλιστική κρίση δεν «αιφνιδίασε» μόνο τις κυρίαρχες διεθνείς πολιτικές και οικονομικές ελίτ, αλλά και τις περισσότερες, ίσως, δυνάμεις της παγκόσμιας Αριστεράς.

Πλήρης, σχεδόν, ο αιφνιδιασμός και της σύνολης Αριστεράς στη χώρα μας, συμπεριλαμβανομένου και του ΣΥΝ. Η ουσιαστική εγκατάλειψη των εργαλείων του **δημιουργικού μαρξισμού** δυσχεραίνει αφάνταστα την κριτική θεωρητική και πολιτική σκέψη, ανάλυση και προετοιμασία της Αριστεράς για να βλέπει τις κυοφορούμενες εξελίξεις και πολύ περισσότερο την ετοιμότητα να τις αντιμετωπίσει.

Ο ΣΥΝ οφείλει έστω και τώρα να συνειδητοποιήσει σε βάθος τις συγκλονιστικές συνέπειες και προεκτάσεις της παρούσας διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης. Το Έκτακτο Συνέδριο είναι μια ευκαιρία να συζητήσουμε σε βάθος και να αντλήσουμε κρίσιμα, επίκαιρα συμπεράσματα για την στρατηγική και τη δράση μας στη χώρα μας, την περιοχή μας, την Ευρώπη και τον κόσμο.

Η διεθνής κρίση και η κρίση στην Ελλάδα θέτουν υπό **επανεξέταση** και πιθανά **ριζοσπαστική τροποποίηση** ή και ριζοσπαστικότερη αλλαγή όλα σχεδόν τα ζητήματα **στρατηγικής, λειτουργίας, προσανατολισμού και δράσης του κόμματος**.

Η διεθνής κρίση επαναφέρει στο προσκήνιο την επικαιρότητα του **επαναστατικού μαρξισμού ως αναντικατάστατου εργαλείου όχι μόνο ανάλυσης των σύγχρονων εξελίξεων του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά και εφοδίου για την επαναστατική αλλαγή των κοινωνιών και του κόσμου**.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση, η οποία ξεκίνησε το 2007 από τις ΗΠΑ και έκτοτε βρίσκεται σε εξέλιξη, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες στην ιστορία του καπιταλισμού και μπορεί να αποδειχθεί πολύ μεγαλύτερη από την κρίση του '29, με πολύ μεγαλύτερες και ευρύτερες τραγικές συνέπειες για την ανθρωπότητα.

Η παρούσα διεθνής οικονομική κρίση είναι πολύ πιο βαθιά και σύνθετη από όλες τις προηγούμενες αφού εκδιπλώνεται σε όλους τους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς, παίρνει καθολικό χαρακτήρα και συνδυάζεται με μια βαθιά **κρίση κλιματικών αλλαγών, κρίση ενεργειακή, κρίση πρώτων υλών και κρίση διατροφική**, οι οποίες έχουν τις ίδιες ή παρεμφερείς γενεσιουργές αιτίες, ενώ θέτουν σε νέα βάση τις προοπτικές και το περιεχόμενο του κοινωνικού μετασχηματισμού και του σοσιαλισμού της εποχής μας.

Η παρούσα σύνθετη καπιταλιστική κρίση επιβεβαιώνει και οριστικοποιεί τη χρεωκοπία δομών και προσανατολισμών του σύγχρονου καπιταλιστικού κόσμου και της Ε.Ε. Θέτει υπό αμφισβήτηση την κυριαρχία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και αναδεικνύει την παταγώδη αποτυχία της Ε.Ε. Η κρίση αυτή θα αλλάξει συθέμελα την εικόνα και την πορεία του πλανήτη και της Ευρώπης. Τίποτα, σχεδόν, δεν θα μείνει όπως πριν.

Το θέμα και το μέγα διακύβευμα, η πρόκληση και το κρίσιμο πεδίο ιδεολογικής, πολιτικής, κοινωνικής και ταξικής αναμέτρησης είναι προς τα πού θα επισυμβούν αυτές οι αλλαγές.

Το σύγχρονο μέγα δίλημμα είναι: Ή μια νέα επαναστατική ριζοσπαστική Αριστερά θα μπορέσει να κατακτήσει την πρωτοπορία και την ηγεμονία για να ανοίξει νέους ιστορικούς σοσιαλιστικούς δρόμους για τον πλανήτη ή ο κόσμος κάτω από την κυριαρχία των πιο τυφλών καπιταλιστικών δυνάμεων θα κυλήσει σε νεοσυντηρητικούς χειμώνες, κοινωνική και αξιακή εξαχρείωση, μια νέα βαρβαρότητα ή και γενικευμένους πολέμους.

Δεν υπάρχει μέλλον για τις προοδευτικές και σοσιαλιστικές ιδέες έξω από την πιο συνεκτική και ουσιαστική διεθνή συνεργασία όλων των αριστερών δυνάμεων που μάχονται τον **καπιταλισμό** και τον **ιμπεριαλισμό**.

Επιτακτική η ανάγκη διηπειρωτικής συνεργασίας και κοινής δράσης της Αριστεράς με τη διαμόρφωση κοινών πλανητικών στόχων και αιτημάτων.

Η Αριστερά στη χώρα μας και ειδικότερα ο ΣΥΝ οφείλει να αναβαθμίσει μια **παγκόσμια επαναστατική οπτική**, να ανακαλύψει εκ νέου τη **μάχη κατά του ιμπεριαλισμού** και να προωθήσει ένα νέο **αυθεντικό διεθνισμό** για διεθνή αποτελεσματική πολιτική και κινηματική δράση, χωρίς γεωγραφικές περιχαρακώσεις και αγκυλώσεις.

Η υποχώρηση του **διεθνούς κινήματος κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης** δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε αναδίπλωση, αλλά αντίθετα να μας προβληματίσει για ένα **νέο παγκόσμιο κίνημα** με πιο ισχυρές και συνεκτικές **ταξικές, οικολογικές, δημοκρατικές, αντιιμπεριαλιστικές και αντικαπιταλιστικές βάσεις**. Ένα νέο κίνημα των πέντε ηπείρων κατά των ΗΠΑ ως ηγεμονικής δύναμης στην τριάδα ΗΠΑ-Ε.Ε.- Ιαπωνία, κατά του ιμπεριαλισμού και του καπιταλισμού, για την πολιτική και κοινωνική απελευθέρωση των λαών του δεύτερου και τρίτου κόσμου, για ένα πιο δίκαιο και ειρηνικό κόσμο, για την πρόοδο, τη δημοκρατία και το σοσιαλισμό.

2. Ο ΙΔΙΟΣ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η διεθνής οικονομική κρίση ξεκίνησε με την κατάρρευση της τραπεζικής αγοράς των **επισφαλών στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ**. Η κατάρρευση αυτή επεκτάθηκε σε όλο, σχεδόν, τον αναπτυσσόμενο καπιταλιστικό κόσμο και είχε αλυσιδωτές επιπτώσεις και σε άλλες αγορές, κυρίως στον χρηματοπιστωτικό τομέα, πράγμα που είχε ως συνέπεια μεγάλα προβλήματα, καταρρεύσεις και χρεωκοπίες τραπεζικών κολοσσών με τοξικούς τίτλους.

Η παρούσα κρίση αν και εκδηλώθηκε σε αρχική φάση στον χρηματοπιστωτικό τομέα, έχει βαθύτερες αιτίες που συνδέονται όχι μόνο με την τυπική νεοφιλελεύθερη μορφή του καπιταλισμού, η οποία κυριαρχεί εδώ και δεκαετίες, αλλά και με την ουσία και τη σύνολη λειτουργία του ίδιου του καπιταλισμού ως κοινωνικοοικονομικού συστήματος με κοινά διακριτά γνωρίσματα ανεξάρτητα από τη μορφή του.

Για την παρούσα κρίση δεν φταίνει μόνο, όπως θέλει η τρέχουσα δημοσιογραφική φιλολογία, τα λεγόμενα «golden boys» και η κυριαρχία και αχαλίνωτη κερδοσκοπία του χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, πράγματα που έχουν προσλάβει εφιαλτικές διαστάσεις στο σύγχρονο επιθετικό καπιταλισμό των «απελευθερωμένων» αγορών, της «ελεύθερης» διεθνούς κίνησης των κεφαλαίων και των κυμαινόμενων αγοραίων νομισματικών ισοτιμιών.

Στο βάθος της σημερινής διεθνούς κρίσης βρίσκεται ο ίδιος ο καπιταλισμός και ο σύμφυτος με αυτόν ιμπεριαλισμός, κυρίως των ΗΠΑ-Ε.Ε.-

Ιαπωνίας, οι αβυσσαλέες παγκόσμιες, περιφερειακές και εθνικές οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και η υπερσυσσώρευση-υπερσυγκέντρωση διεθνώς κεφαλαίου και πλούτου σε λίγα χέρια, απόρροια και αποτέλεσμα του σύγχρονου καπιταλισμού και του αναπόσπαστου με αυτόν ιμπεριαλισμού.

Όλες τις τελευταίες δεκαετίες η ανελέητη καταλήστευση εθνών και λαών του δευτέρου και του τρίτου κόσμου από μια χούφτα ιμπεριαλιστικών χωρών, η πρωτοφανής, ίσως, ιστορικά εκμετάλλευση της εργατικής τάξης στις καπιταλιστικές χώρες, η συστηματική υστέρηση αυξήσεων των μισθών σε σχέση με την αύξηση της παραγωγικότητας είχαν ως αποτέλεσμα την πρωτοφανή μυθώδη συσσώρευση κεφαλαίου και πλούτου σε ελάχιστα χέρια σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Όσο αυτή η υπερσυσσώρευση έβρισκε κερδοφόρες διεξόδους, ο παγκόσμιος καπιταλισμός γνώριζε νέους ρυθμούς ανάπτυξης και επέκτασης, παρά τις αυξανόμενες ανισότητες, αν και αρκετά μειωμένους σε σχέση με τις μεταπολεμικές δεκαετίες. Το εμπόδιο, όμως, σε αυτήν την ανάπτυξη ήταν τα περιορισμένα και σχετικά μειούμενα εισοδήματα των εργαζομένων τάξεων και πλατιών λαϊκών στρωμάτων. Προκειμένου, λοιπόν, να τονωθεί η εργατική και λαϊκή ζήτηση γνώρισε απίστευτη εξάπλωση η καπιταλιστική κερδοσκοπία και το κερδοσκοπικό ρίσκο, των οποίων μια έκφραση ήταν η δανειοδοτική υπερεπέκταση προς τις εργαζόμενες τάξεις ως υποκατάστατο των περιορισμένων εισοδημάτων τους. Αυτή η κατάσταση, η οποία συνοδευόταν με μεγάλες παγκόσμιες εμπορικές, παραγωγικές, τεχνολογικές, κεφαλαιακές και νομισματικές ισορροπίες και ανισότητες, δεν μπορούσε να είναι διατηρήσιμη και να τροφοδοτεί την παγκόσμια ανάπτυξη. Οι «φούσκες» άρχισαν να σκάνε όταν τα επιτόκια γνώρισαν μια σχετική αύξηση και τα εισοδήματα δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις δόσεις αποπληρωμής. Ο πλανήτης, κυρίως οι ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες άρχισαν τότε να βυθίζονται στην παρούσα κρίση.

Η διεθνής αυτή κρίση θα είχε εμφανιστεί πολύ πιο γρήγορα αν ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός δεν έβρισκαν διεξόδους τις τελευταίες δεκαετίες στο άνοιγμα νέων μεγάλων αγορών (Κίνα, Ινδία, Ανατ. Ευρώπη...) και στην είσοδο στην παγκόσμια αγορά περίπου ενός δις. φτηνού αλλά επιδέξιου νέου εργατικού δυναμικού από αυτές τις νέες αγορές ή τη μετανάστευση, και τα τελευταία χρόνια στην εξαπόλυση πολέμων. Οι καταστάσεις αυτές τροφοδότησαν την παγκόσμια ζήτηση, νέες μεγάλες επενδύσεις και ενίσχυναν σημαντικά τα καπιταλιστικά κέρδη, ενώ συγκρατούσαν χαμηλά τον πληθωρισμό και το κόστος παραγωγής, αφού καθήλωναν σε απαράδεκτα χαμηλά έως εξευτελιστικά επίπεδα τους μισθούς, απορρυθμίζαν τις εργασιακές σχέσεις και παραμέριζαν κάθε ίχνος περιβαλλοντικού περιορισμού.

3. Η ΑΝΑΙΜΙΚΗ ΑΝΑΚΑΜΨΗ

Οι όποιες τάσεις ανάκαμψης εμφανίζονται τους τελευταίους μήνες στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες –κυρίως στην ιμπεριαλιστική «τριάδα» ΗΠΑ-Ε.Ε.- Ιαπωνία- είναι ισχνές, αναιμικές και ασταθείς και κινδυνεύουν γρήγορα να περιπέσουν σε νέα πιο ισχυρή ύφεση ή και σε νέο μεγάλο «κραχ».

Αυτές οι αναιμικές ανακαμψιακές τάσεις των τελευταίων μηνών δεν οφείλονται στην ενδογενή οικονομική δυναμική του ανεπτυγμένου ιμπεριαλισμού, αλλά κυρίως στα νέα τεράστια βουνά από ελλείμματα και χρέη τα οποία συσσωρεύτηκαν μέσα στην κρίση και «σπαταλήθηκαν» στην κυριολεξία για να στηριχτούν τόσο το καταρρέον χρηματοπιστωτικό σύστημα όσο και μια μεγάλη σειρά πολυεθνικών επιχειρήσεων, εταιρειών και κλάδων της οικονομίας. Μέσα στο 2008-2009 εξελίχθηκε η πιο μεγάλη παρέμβαση δημόσιας επιδότησης στην ανθρώπινη ιστορία με την

καταλήστευση και υπερχρέωση των λαών. Η «κοινωνικοποίηση» των τοξικών χαρτοφυλακίων των τραπεζών προσέλαβε ασύλληπτες διαστάσεις, ενώ οι Κεντρικές Τράπεζες από τη FED, την ΕΚΤ έως την ΒΟF, δαπάνησαν τρις ευρώ για να στηρίξουν τη ρευστότητα κρατών και τραπεζών. Οι παρεμβάσεις αυτές για τη στήριξη του πολυεθνικού κεφαλαίου ξεπέρασαν το μυθώδες ποσό του 40% του παγκόσμιου ΑΕΠ!

Η πρωτοφανής αυτή επιδότηση του μεγάλου διεθνούς κεφαλαίου, στοιβάζοντας οροσειρές από ελλείμματα και χρέη, με αντίκρισμα μια ισχνή και παραπαίουσα ανάκαμψη, δεν μπορεί να παραταθεί, αφού ήδη έχει προκαλέσει τρομακτικές παρενέργειες, των οποίων την έκταση και το βάθος δεν την έχουμε ακόμα εντοπίσει, μιας και ήδη, μπορεί ολόκληρος ο πλανήτης και όχι μόνο η Ελλάδα, όπως αρέσει σε ορισμένους διεθνείς κύκλους, να βρίσκεται στα πρόθυρα της χρεωκοπίας.

Ο διεθνής καπιταλισμός και ο σύμφυτος με αυτόν ιμπεριαλισμός, απέναντι σε τέτοιας έκτασης και βάθους οικονομικές κρίσεις έβρισκε συνήθως διεξόδους είτε με το άνοιγμα νέων ανεξερεύνητων και μεγάλων αγορών, που έδιναν τη δυνατότητα νέων επενδύσεων επέκτασης και πωλήσεων, είτε με την αξιοποίηση πραγματικά μεγάλων και επαναστατικών τεχνολογιών, μέσω των οποίων έμπαινε στο περιθώριο το παλιό παραγωγικό δυναμικό και ανασυγκροτείτο η οικονομία είτε μέσω μεγάλων και **γενικευμένων ιμπεριαλιστικών πολέμων**, στους οποίους τα θύματα δεν ήταν μόνο οι παραγωγικές δυνάμεις, αλλά κυρίως οι λαοί, οι οποίοι πλήρωναν ατελείωτο φόρο αίματος.

Σήμερα, που βρισκόμαστε ενώπιον μιας μεγάλης αλλά και πολύ πιο σύνθετης και πολύπλευρης κρίσης του διεθνούς καπιταλισμού, ποια είναι η διέξοδος που θα αναζητήσουν ή θα «υποχρεωθούν» να ακολουθήσουν οι κυρίαρχες δυνάμεις του κεφαλαίου;

Είναι έτοιμες οι δυνάμεις της Αριστεράς στον κόσμο, την Ευρώπη, την περιοχή μας και στη χώρα μας να απαντήσουν στην πρόκληση της κρίσης και να βάλουν τη σφραγίδα τους για να αλλάξει η πορεία της ιστορίας;

Η ετοιμότητα αυτή απαιτεί μια ιδεολογική στερεότητα και μια βαθιά θεωρητική και επιστημονική επεξεργασία. Απαιτεί μια κατάλληλη **επαναστατική στρατηγική και πολιτική ανατροπής και μετάβασης**. Απαιτεί ένα νέο σχέδιο για τη μελλοντική σοσιαλιστική ανάπτυξη και οικονομία. Απαιτεί επανασύνδεση με τις εκμεταλλεόμενες κοινωνικές δυνάμεις και την ικανότητα εκπροσώπησης της σύγχρονης εργατικής τάξης, των άμεσων και προοπτικής συμφερόντων της, ως εκφραστή ενός νέου κοινωνικού ταξικού μετώπου. Απαιτεί, τέλος, ένα **νέο δημοκρατικό και αυτοπειθαρχημένο επαναστατικό συλλογικό πολιτικό κόμμα, ικανό να καταξιώθει ως μια νέα εθνική και κοινωνική πρωτοπορία**.

4. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η Ε.Ε., παρόλον ότι υποτίθεται πως διέθετε το πλέον αποτελεσματικό πλαίσιο εποπτείας και ελέγχου, όχι μόνο δεν κατόρθωσε να εντοπίσει έγκαιρα και πολύ περισσότερο να εμποδίσει τα κρισιακά φαινόμενα αλλά και υπήρξε κατεξοχήν συνυπεύθυνη μαζί με τις ΗΠΑ για το ξέσπασμά τους, ενώ οι συνέπειες της καπιταλιστικής κρίσης μπορεί να αποδειχθούν μεγαλύτερες, βαθύτερες και ίσως μονιμότερες στο χώρο της Ε.Ε.

Η Ε.Ε. και η ευρωζώνη εδώ και καιρό και ιδιαίτερα μέσα στην κρίση, χάνουν συνεχώς έδαφος στο πλαίσιο του παγκόσμιου καπιταλισμού, του οποίου το κέντρο βάρους διαρκώς μετατοπίζεται από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού προς τη ζώνη του Ειρηνικού. Όσο ο καπιταλισμός της Ε.Ε. βλέπει να χάνει έδαφος τόσο καθίσταται

οικονομικά και κοινωνικά πιο επιθετικός και πολιτικά πιο αντιδημοκρατικός, αυταρχικότερος, ενώ τόσο περισσότερο αξιοποιεί τους υπερεθνικούς μηχανισμούς και τις υπερεθνικές δυνατότητες της Ε.Ε. σε βάρος των λαών και των εργαζομένων για την ακύρωση της βούλησης και των αγώνων τους.

Η Ε.Ε. μπροστά στην κρίση, αντί να αντλήσει συμπεράσματα, λειτούργησε και συνεχίζει να λειτουργεί όλο και περισσότερο ως ένας σκληρός υπερεθνικός μηχανισμός των Τραπεζών και των πολυεθνικών μεγαθηρίων. Η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης ενέκρινε σχέδια με ένα πακτωλό εκατοντάδων δις ευρώ για τη «διάσωση» τραπεζών και τη διοχέτευση προνομιακής ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ενώ ενθάρρυνε πιεστικά σκληρά μέτρα περαιτέρω συμπίεσης μισθών και συντάξεων, διάλυσης εργασιακών σχέσεων, «απελευθέρωσης» των αγορών, διάλυσης των ασφαλιστικών συστημάτων, συρρίκνωσης των κοινωνικών κατακτήσεων.

Η Ε.Ε. με τους προσανατολισμούς που κυριαρχούν, τόσο στα κράτη μέλη και κυρίως σε «ενωσιακό» επίπεδο, επιχειρεί να απαντήσει στην κρίση με ένα ακόμα πιο ακραίο νεοφιλελεύθερο μονεταριστικό πρότυπο και συνταγολόγιο, πράγματα που έχουν ως συνέπεια να ενισχύονται αντί να αποδυναμώνονται οι υφεσιακές τάσεις και οι τάσεις οικονομικής στασιμότητας στις χώρες-μέλη, να διευρύνονται οι κοινωνικές ανισότητες, να αναπτύσσονται οι εθνικοί περιφερειακοί ανταγωνισμοί και μαζί τους οι εθνικές και περιφερειακές αποκλίσεις ενώ αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο ο ιδιοτελής και αρπακτικός ρόλος του γερμανικού καπιταλισμού και ιμπεριαλισμού και της γερμανο-γαλλικής ηγεμονίας στο πλαίσιο της Ε.Ε., ειδικότερα της Ευρωζώνης.

Η Ε.Ε. ως ιδιότυπη συμμαχία καπιταλιστικών χωρών θα έβαινε, κατά τους εμπνευστές της, προς όλο και περισσότερη σύγκλιση και ενοποιητικές εξελίξεις. Η σημερινή κρίση, στην οποία κατά τεκμήριο δοκιμάζονται τέτοιας μορφής «ενωσιακές» απόπειρες και όχι σε περιόδους «ομαλής» καπιταλιστικής ανάπτυξης, δείχνει ακριβώς το αντίθετο. Καταδεικνύει ότι στο πλαίσιο της Ε.Ε. αναπτύσσονται και λαμβάνουν νέα έκταση οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί, οι διαιρέσεις και ανισότητες, οι ηγεμονικές επιθετικές βλέψεις των χωρών που κυριαρχούν με κεντρικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση της Γερμανίας, την ίδια ώρα που αναπτύσσεται και γίνεται όλο και πιο επιθετικός ο συνολικός ιμπεριαλιστικός ρόλος της Ε.Ε. απέναντι στην υπόλοιπη Ευρώπη και κυρίως απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο.

Σήμερα, κι ενώ η καπιταλιστική κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη, διαγράφονται εναργέστερα οι κεντρόφυγες διαιρετικές, αν όχι αποσυνθετικές και διαλυτικές, τάσεις στην Ε.Ε. και ειδικότερα στην Ευρωζώνη, τάσεις που συχνά συνδέονται με γεωγραφικές κατατάξεις. Μια υπερεθνική ένωση όπως η Ε.Ε. που προωθείται και εξελίσσεται με όρους αγοράς και νομίσματος, διαπερνάται από εγγενείς αντιφάσεις και έχει άκρως προβληματικό μέλλον και προοπτική. Σε συνθήκες περαιτέρω κλιμάκωσης της κρίσης είναι αρκετά πιθανόν τη Ε.Ε. και η ευρωζώνη να συμπαρασυρθούν στη δίνη των κρισιακών εξελίξεων και να οδηγηθούν στην αποσύνθεση και τη διάλυση.

Η Ε.Ε., ως ιδιότυπη καπιταλιστική περιφερειακή ολοκλήρωση και ως ιμπεριαλιστική συμμαχία καπιταλιστικών χωρών, εξελίσσεται στο κατεξοχήν πεδίο εφαρμογής, σε πλανητική κλίμακα, των πιο ακραίων νεοφιλελεύθερων μονεταριστικών δογμάτων και σε κατεξοχήν υπερεθνικό μηχανισμό κατεδάφισης εργασιακών, μισθολογικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Ακόμα χειρότερα, η Ε.Ε. οικοδομείται με τον πλέον αυταρχικό και αντιδημοκρατικό τρόπο, χωρίς και ενάντια στη βούληση των λαών, η οποία παρακάμπτεται με άκρως «πραξικοπηματικές» μεθοδεύσεις, ενώ η ίδια ως υπερεθνικός μηχανισμός αξιοποιείται για την υποβάθμιση και συρρίκνωση, συχνά κάθε ίχνους, και αυτής της αστικής αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Η απόπειρα περεταίρω **πολιτικής ενοποίησης της Ε.Ε.**, όσο η τελευταία διατηρεί τον καπιταλιστικό – και πολύ περισσότερο τον ακραίο νεοφιλελεύθερο-προσανατολισμό της, πέραν των όποιων δυσχερειών του εγχειρήματος, θα σηματοδοτηθεί από ακόμα πιο ηγεμονικά, αντιδημοκρατικά, αντικοινωνικά και αντεργατικά χαρακτηριστικά, από ακόμα πιο σκληρές επικυριαρχίες των πλέον ισχυρών κρατών στο εσωτερικό της, περισσότερες «**ταχύτητες**» και «**δουλείες**» των μικρότερων και πιο αδύνατων χωρών και ακόμα χειρότερα, από ένα πιο σκληρό, επιθετικό και επεκτατικό ιμπεριαλιστικό ρόλο της Ε.Ε. ως σύνολο.

Η πολιτική ένωση των ευρωπαϊκών χωρών ή θα γίνει κάτω από τις σημαίες της προόδου και του σοσιαλισμού ή αλλιώς δεν μπορεί να υλοποιηθεί παρά μόνο ως ακραία αντίδραση.

Η συνεχής **διεύρυνση της Ε.Ε.** –μαζί με την ανάπτυξη των «προτιμησιακών» συμφωνιών της- η οποία κλιμακώνεται στο χρόνο, με τους όρους μάλιστα που προωθείται, ενδυναμώνει τον ακραίο νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της Ένωσης και τη διαμορφώνει ως αγοραία «αυτοκρατορία» και απέραντη **λεία του γερμανο-γαλλικού κατά κύριο λόγο ιμπεριαλισμού**, αλλά και ως «πόλο» έλξης και αδίστακτης εκμετάλλευσης των οικονομιών του «δεύτερου» και «τρίτου» κόσμου.

Ο ΣΥΝ έκανε κρίσιμο στρατηγικό λάθος με την υπερψήφιση το 1992 της Συνθήκης του Μάαστριχτ, η οποία αποτέλεσε τη «ραχοκοκαλιά» για την απαράδεκτη συγκρότηση με αποκλειστικά ταξικούς και τους πλέον ιεραρχικούς ιδιοτελείς όρους της ΟΝΕ, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο νόμισμα το οποίο έφερε και φέρνει τη σφραγίδα της γερμανικής επικυριαρχίας, της επικυριαρχίας τους ευρωπαϊκού κεφαλαίου και ιμπεριαλισμού σε βάρος λαών και εργαζομένων και του ανταγωνισμού για τη παγκόσμια νομισματική πρωτοκαθεδρία.

Σήμερα φαίνεται πιο καθαρά η αποτυχία της Ε.Ε. και η παταγώδης αποτυχία της ευρωζώνης. Η ενιαία απελευθερωμένη αγορά και το ευρώ στη βάση του Συμφώνου Σταθερότητας και της ενιαίας «ανεξάρτητης» αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής, μπορεί να εξυπηρετούν θαυμάσια τις πιο ισχυρές και «ανταγωνιστικές» μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ιδιαίτερα του πολυεθνικού και πρώτα απ' όλα και κυρίως το χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, αλλά λειτουργούν ως η τέλεια δογματική συνταγή οικονομικής καχεξίας και ανταγωνισμού για τη διάλυση εργασιακών, μισθολογικών, κοινωνικών, ασφαλιστικών δικαιωμάτων, για την εκτίναξη της ανεργίας και την εξουθένωση, μέχρι εξαντλήσεως, βοήθουσης και της νέας ΚΑΠ, των πολύ μικρών επιχειρηματικών και επαγγελματικών προσπάθειών και κυρίως των μικρομεσαίων αγροτών.

Από τότε που ο Μαρξ μίλαγε για το «φάντασμα που πλανιέται πάνω από την Ευρώπη» και υπογράμμιζε ότι «όλες οι δυνάμεις των καθεστώτων της ηπείρου έχουν συνασπισθεί σε ιερή συμμαχία εναντίον του» έχει κυλήσει αρκετό νερό στο αυλάκι, αλλά κάποιες αναλογίες παραμένουν. Το «φάντασμα» μοιάζει να επιστρέφει ξανά, ενώ η «ιερή ευρωπαϊκή συμμαχία» του κεφαλαίου βρήκε στο πρόσωπο της Ε.Ε. ένα πολύ πιο συνεκτικό, πιο ενοποιημένο, πιο αποφασιστικό και σιδερένιο υπερεθνικό πολιτικό οδοστρωτήρα ενάντια στο εργατικό κίνημα και τις κατακτήσεις του σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ριζοσπαστική Αριστερά οφείλει να προωθεί την πλέον ενισχυμένη συνεργασία και αλληλεγγύη των αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε., στο πλαίσιο της πιο πλατιάς συνεργασίας και αλληλεγγύης των αριστερών δυνάμεων όλων των χωρών της Ευρώπης, της ευρύτερης περιοχής μας και κυρίως του πλανήτη.

Η πιο συντονισμένη και αποφασιστική συνεργασία των αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε. και η ανάπτυξη αλληλέγγυων, κοινών ενωτικών αγώνων των εργαζομένων στο επίπεδο της Ε.Ε. είναι απόλυτα αναγκαίος για να αποτραπούν

αντικοινωνικά μέτρα, για να προωθούν, όσο είναι δυνατόν, κοινούς θετικούς στόχους και να αναδεικνύουν την ανάγκη ανύψωσης των επιδιώξεων ως την ανατροπή του καπιταλισμού.

Η Ε.Ε. είναι πεδίο ταξικών αγώνων και αντιπαραθέσεων αλλά δεν είναι ένα ουδέτερο πεδίο, αφού απέναντι στους μεμονωμένους ή συνολικότερους αγώνες των εργαζομένων της Ε.Ε. αντιπαραθέτει όχι μόνο το σύνολο των αστικών κρατών της Ε.Ε. αλλά και τον στιβαρό και ταξικά προσηλωμένο υπερεθνικό συντονισμό τους μέσω των Κοινοτικών μηχανισμών, των θεσμών και των διασυνδέσεών τους.

Η Ε.Ε., δομημένη πάνω σε συνθήκες που έχουν θεσμοθετημένη με Συνταγματική κατοχύρωση τη βούλα του **νεοφιλελευθερισμού** και του **καπιταλισμού**, πολύ πιο προωθημένη από τα **Συντάγματα** των επιμέρους κρατών, δεν μπορεί από Ένωση του κεφαλαίου να μετατραπεί σε Ένωση που να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων. Για να σημειωθεί μια τέτοια εξέλιξη προϋποθέτει μεγάλες ανατροπές σε κάθε χώρα μέλος, ώστε οι λαοί να επιλέξουν νέους **προοδευτικούς και σοσιαλιστικούς δρόμους** και να συνομολογήσουν μεταξύ τους μια **νέα, πολύ διαφορετική, ισότιμη, προοδευτική και σοσιαλιστική ενοποίηση**.

Μια νέα τέτοια ιστορική εξέλιξη, -λόγω της ανισόμετρης ανάπτυξης των πολιτικών και κοινωνικών αγώνων-, μπορεί να έχει ως αφετηρία επαναστατικές αλλαγές σε μια χώρα ή ομάδα χωρών, που θα βάλουν σε κρίση τη σημερινή Ε.Ε., θα τη ρηγματώσουν, θα ενθαρρύνουν μια νέα μεγάλη ενίσχυση των κοινωνικών αγώνων και θα ανοίξουν ένα μεγάλο κύκλο αντιπαραθέσεων που θα κρίνει την τελική πορεία της Ευρώπης.

5. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η Ελλάδα, με ευθύνη της πολιτικής των κυβερνήσεων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, έχει περιέλθει από οικονομική και κοινωνική άποψη, στο χειρότερο και πλέον κρίσιμο σημείο μετά τον πόλεμο.

Σε όλες τις μεταπολεμικές δεκαετίες «κουτσά-στραβά» η χώρα, παρά τις δυσκολίες, τα σκαμπανεβάσματα, τη φτώχεια και τις πελώριες κοινωνικές ανισότητες, παρουσίαζε τελικά τάσεις ανάπτυξης, ενώ χάρις και στους σκληρούς αγώνες των εργαζομένων σημειώνονταν τελικά τάσεις σχετικής βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, ασφάλισης και αμοιβής.

Εδώ και χρόνια, αλλά ιδιαίτερα σήμερα, μπροστά στην παρούσα κρίση, κλιμακώνονται πολιτικές βίαιης και απότομης κοινωνικής και εργασιακής εργασιακής κατεδάφισης, μεγάλης απόλυτης μείωσης μισθών αλλά και συντάξεων, παράλληλα με την ένταση της φορολησασίας των λαϊκών στρωμάτων, τη διάλυση των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και την πρωτοφανή εκτίναξη της ανεργίας. Για πρώτη φορά διαγράφεται η βεβαιότητα η παρούσα και οι επόμενες γενιές να ζήσουν ως «χαμένες γενιές» κάτω από πολύ χειρότερες έως δραματικά χειρότερες συνθήκες σε σχέση με τις προηγούμενες.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση μπορεί να μην ταρακούνησε άμεσα και γρήγορα την ελληνική οικονομία αφού οι ελληνικές τράπεζες δεν διέθεταν ισχυρά «τοξικά» χαρτοφυλάκια, μόλις, όμως, με την πάροδο του χρόνου άρχισε να διαβαίνει τα ελληνικά σύνορα, ακόμα και οι μικρές κρισιακές δονήσεις, κλόνισαν συθέμελα τις οικονομικές βάσεις της χώρας, μιας και διέθεταν πολύ σαθρά έως ανύπαρκτα θεμέλια.

Ζούμε αυτή την περίοδο την πλήρη και παταγώδη χρεωκοπία του νεοφιλελεύθερου πελατειακού καπιταλιστικού μοντέλου, που στο όνομα είτε του εκσυγχρονισμού είτε της μεταρρύθμισης προωθήθηκε σε αυτή τη χώρα περισσότερο από δύο δεκαετίες.

Το νεοφιλελεύθερο αυτό μοντέλο το οποίο στηρίχτηκε στο στόχο της συμμετοχής της χώρας στην ΟΝΕ, τον οποίο ανήγαγε μάλιστα σε «ιδεολογία» και «όραμα», προώθησε ένα μεγάλο κύμα ιδιωτικοποιήσεων, απελευθερώσεων των αγορών και γενικής απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων, ενώ αποθέωσε το χρηματοπιστωτικό, ναυτιλιακό και τουριστικό τομέα ως τους μεγάλους μοχλούς οικονομικής απογείωσης της χώρας, δίνοντας το σήμα μιας γενικής παραγωγικής ερήμωσης αλλά και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Η παταγώδης αποτυχία αυτού του **νεοφιλελεύθερου υποδείγματος** φαίνεται πιο καθαρά σήμερα. Επί μια εικοσαετία η χώρα στηρίχτηκε στη δανειακή υπερεπέκταση κυρίως του δημοσίου και των νοικοκυριών αλλά και των επιχειρήσεων, χωρίς αντίστοιχο αναπτυξιακό και παραγωγικό αντίκρισμα. Αντίθετα με όλους εκείνους, ακόμα και στην Αριστερά και στο χώρο μας, που είτε εκθειάζαν τον «εκσυγχρονισμό» είτε τον θεωρούσαν ως μια επιλογή η οποία ενδυνάμωνε την υγιή καπιταλιστική οικονομική ανόρθωση, με μοναδικό πρόβλημα την άνιση κατανομή του πλούτου, η νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών απεδείχθη σαθρή, χωρίς θεμέλια, παραγωγικό υπόβαθρο, και χωρίς προοπτική, προσομοιάζοντας περισσότερο με μια μεγάλη «φούσκα» από την οποία άντλησαν μυθώδη κέρδη μια νεοφιλελεύθερη ολιγαρχία κυρίως κρατικοδίαιτη, ένας κύκλος πολυεθνικών επιχειρήσεων και αλυσίδων και κυρίως το χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και ασφαλώς τα πανίσχυρα κρατικά και εξωκρατικά πελατειακά δίκτυα των κυβερνητικών κομμάτων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ.

Είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό ότι η ανάπτυξη γύρω στο 4% των τελευταίων χρόνων θεμελιώθηκε πάνω σε μια **δανειοδοτική υπερεπέκταση** δημοσίου, επιχειρήσεων, νοικοκυριών, χωρίς το απαιτούμενο βάθος και χωρίς παραγωγική πνοή. Για κάθε ένα ευρώ αύξησης του ΑΕΠ απαιτούνταν περίπου 4 ευρώ δανειακοί και εισρέοντες Κοινοτικοί πόροι και πόροι από ιδιωτικοποιήσεις, κάτι που δεν μπορούσε να είναι διατηρήσιμο, πολύ περισσότερο που δεν συνοδευόταν από την παραγωγική ανασυγκρότηση, αλλά από την παραγωγική ερήμωση της χώρας και την απουσία επενδυτικής δυναμικής, ιδιαίτερα σε σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό. Αυτό το τελευταίο είναι ιδιαίτερα εμφανές από τη διάρθρωση του ΑΕΠ, στο οποίο οι υπηρεσίες έφτασαν πάνω από το 80% του ΑΕΠ, ενώ η μεταποίηση έχει καταρρεύσει κάτω από το 10% και έχει χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο, ενώ η γεωργία έχει σχεδόν εκμηδενιστεί και κινείται περίπου στο 3%.

Τα υψηλά **δίδυμα ελλείμματα** της χώρας, τόσο του προϋπολογισμού όσο και του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών αντιπροσωπεύουν περισσότερο επιδότηση κερδών και το σχετικό «φόρο υποτέλειας» στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και το ξένο χρηματιστικό κεφάλαιο και δεν έχουν σχέση με ελλείμματα που αξιοποιούνται για αναπτυξιακούς και παραγωγικούς στόχους.

6. Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η δημοσιονομική κρίση και η κρίση χρέους της χώρας, η μοιραία εκδήλωση των νεοφιλελεύθερων κατεδαφιστικών πολιτικών ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, αλλά και του άνισου, ληστρικού και άδικου τρόπου λειτουργίας της ΟΝΕ, κάτι που έγινε ακόμα πιο φανερό σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης.

Ένα ενιαίο νόμισμα όπως το **ευρώ** σε συνθήκες **ενιαίας αγοράς** και σε ένα πλαίσιο **άνισων πολιτικών σχέσεων** και επιπέδων οικονομικής ανάπτυξης, αποδοτικότητας κλπ, λειτουργεί σε όφελος των ισχυρότερων κρατών, οικονομιών, περιφερειών και επιχειρήσεων και βάρος αντίστοιχα των ασθενέστερων, ενώ σε συνθήκες κρίσης μετατρέπεται σε οδοστρωτήρα για τους πλέον αδύνατους.

Η δημοσιονομική διεθνής και εγχώρια τρομοκρατία και τρομοϋστερία δυσανάλογη προς το πραγματικό δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας και το ύψος του δημόσιου χρέους. Το μέγεθος του προβλήματος διαστέλλεται πέρα από κάθε όριο και κάθε λογική. Υπακούει μόνο στους κανόνες που επιβάλλει η **δικτατορία των απελευθερωμένων διεθνών κεφαλαιαγορών** και των **ανεξέλεγκτων**, χωρίς εμπόδια, **κινήσεων κεφαλαίων**.

Η Ελλάδα έχει μετατραπεί σχεδιασμένα, αλλά και εξ αντικειμένου, σε «μαύρο πρόβατο», σε «πειραματόζωο» και «εξιλαστήριο θύμα» των διεθνών κεφαλαιαγορών, του εγχώριου και διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, αλλά και των διευθυντηρίων της Ε.Ε. και της «παγκοσμιοποίησης», τα οποία ανταγωνίζονται σε ληστρικές παρεμβάσεις στη χώρα μας.

Η Ελλάδα έχει καταστεί ο «**εύκολος στόχος**» προς παραδειγματισμό για να αποφευχθεί ένας ανταγωνισμός υψηλών ελλειμμάτων, ιδιαίτερα ανάμεσα στις χώρες της ευρωζώνης και το ευάλωτο «**πειραματόζωο**» για μια απόλυτη **κοινωνική και εργασιακή κατεδάφιση** που θα «σπάσει» την αντιστασιακή παράδοση του ελληνικού λαού και θα μετατρέψει, αν είναι δυνατόν, τη χώρα σε πρότυπο οικονομίας χωρίς κοινωνική διάσταση και εργασίας με υποχρεώσεις αλλά χωρίς δικαιώματα.

Η κυβέρνηση «**άβουλη**» και «**μοιραία**» έχει παραδώσει άνευ όρων και χωρίς αντίσταση τη χώρα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, το διεθνές και εγχώριο χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και τα διευθυντήρια της Ε.Ε. αλλά και στον υπερατλαντικό παράγοντα. Όλοι αυτοί έχουν «στήσει» ένα «**τρελό**» πάρτι με την ιστορική καταλήστευση και κατεδάφιση της χώρας ανταγωνιζόμενοι για ένα όλο και μεγαλύτερο μερίδιο της λείας και των γενικών λαφύρων. Η κυβέρνηση και ο ίδιος ο Γ. Παπανδρέου έχουν ως μόνο ενδιαφέρον την δήθεν «**αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές**», αποτέλεσμα και απόρροια μιας λογικής πλήρους ενσωμάτωσης στις επιλογές των πιο ακραίων και επιθετικών καπιταλιστικών κύκλων της Ε.Ε. και της νεοφιλελεύθερης αμερικανοκαθοδηγούμενης «**παγκοσμιοποίησης**».

Με τις επιλογές της κυβέρνησης η χώρα, εντός της περιφερειακής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης της Ε.Ε., ξεπέφτει σε ένα είδος **μισοαποικίας** και έχει εισέλθει σε ένα καθεστώς **σκληρής οικονομικής επιτήρησης-κηδεμονίας** χειρότερο από εκείνο του πάλαι ποτέ **Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου**. Αυτό το καθεστώς ισοδυναμεί με **οικονομική κατοχή**, αφού η υπαγωγή στο άρθρο 126 παράγραφος 9 της ενοποιημένης Συνθήκης της Ε.Ε., επισύρει τη λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, στην ουσία ολοκληρωμένου οικονομικού προγράμματος και χρονικών προδιαγραφών για την υλοποίησή τους, τα οποία αποφασίζονται από την Ε.Ε., χωρίς καν τη συναίνεση της χώρας μας. **Η χώρα επιστρέφει με νέους, σύγχρονους, ίσως όμως πολύ πιο επαχθείς και κοινωνικά οπισθοδρομικούς όρους σε ένα είδος εξανδραποδισμού και νεοϋποτελείας που παραπέμπει σε αλήστου μνήμης μετεμφυλιακές εποχές κηδεμονίας και κατάργησης κάθε ίχνους συναίνεσης και λαϊκής νομιμοποίησης.**

Στις πρωτοφανείς αυτές για ευρωπαϊκή χώρα και ίσως πρωτόγνωρες μεταπολεμικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για υποτιθέμενο κυρίαρχο κράτος, ο **αγώνας του ελληνικού λαού** για μια προοδευτική διέξοδο από την κρίση έρχεται άμεσα αντιμέτωπος με την καρδιά των μηχανισμών που διευθύνουν το σύγχρονο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό καπιταλισμό και προσλαμβάνει βαθύτατα **αντιιμπεριαλιστικά και αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά.**

7. ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η κυβερνητική πολιτική παράδοσης της χώρας στις αγορές και τα αλλεπάλληλα πακέτα μέτρων κατεδάφισης, στο πλαίσιο του προκρούστειου **Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης**, μετατρέπουν σε «κουρελόχαρτο» την ουσία κι αυτής της αστικής δημοκρατίας, εξωθούν τη χώρα σε πολύ μεγαλύτερη ύφεση, ανοίγουν ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο, που θα απαιτεί εντός ολίγου και άλλα πακέτα μέτρων και οδηγούν την οικονομία σε καταστροφή και σε διάλυση ότι παραγωγικού έχει απομείνει, ενώ υποθηκεύουν το μέλλον της για δεκαετίες.

Η πολιτική «στήριξη» που προσφέρεται στη χώρα από **Μέρκελ** και **Σαρκοζί** είναι ανέξοδη και όταν δίδεται με αντάλλαγμα τα σκληρά πακέτα μέτρων συνιστά στην ουσία επιλογή καταστροφής και όχι διάσωσης. Η επίκληση Γερμανο-γαλλικού σχεδίου για τη στήριξη της χώρας στο ενδεχόμενο χρεωκοπίας και η εξαγγελία δημιουργίας ευρωπαϊκού Ταμείου ύστατης δανειοδοτική καταφυγής, αναλόγου του ΔΝΤ, συνιστούν ανοιχτή ομολογία των αξεδιάλυτων αντιφάσεων της ΟΝΕ, αν όχι και της χρεωκοπίας της.

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας είναι ταυτόχρονα κρίση του ευρώ και της ΟΝΕ, κρίση της ευρωζώνης και της ίδιας της Ε.Ε. Τα οικοδομήματα της ΟΝΕ αλλά και της Ε.Ε. επέτειναν τα κρισιακά φαινόμενα και την υποβάθμιση της ελληνικής οικονομίας, ενώ κινδυνεύουν μέσα στην κρίση, εξαιτίας των εσωτερικών αντιφάσεων τους, να εξωθηθούν, με την ενίσχυση των κεντρόφυγων τάσεων και αποκλίσεων, σε αποσύνθεση ή και κατάρρευση.

Η χώρα χρειάζεται επείγοντως μια ριζική αλλαγή και την εφαρμογή, σε ριζική αντίθεση με τις εφαρμοζόμενες πολιτικές, ένα **ΕΚΤΑΚΤΟ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ** σε προοδευτική και σοσιαλιστική κατεύθυνση.

Η κυβερνητική πολιτική και οι πολιτικοί προσανατολισμοί ευρύτερης συναίνεσης ΠΑΣΟΚ-ΝΔ και ΛΑΟΣ δεν είναι καθόλου μονόδρομος. Αντίθετα, μας έφεραν στο σημερινό κατάντημα και μας εξωθούν σε μεγαλύτερα αδιέξοδα.

Δεν υπάρχουν μαγικά «μέτρα» ή «θαυματοουργές» συνταγές που θα αφήσουν από τη μια τα πάντα άθικτα, τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, τις νεοφιλελεύθερες μονεταριστικές δομές της Ε.Ε., τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς «θεσμούς» κυριαρχίας του κεφαλαίου, την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου στη χώρα και την «πειθάρχηση» στις πιέσεις και από την άλλη θα εφευρεθούν μέτρα που θα διασφαλίζουν μια ανώδυνη διέξοδο από την κρίση.

Ένα έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα διεξόδου της χώρας από την κρίση είναι πρόγραμμα αμφισβήτησης του διεθνούς πλαισίου των απελευθερωμένων διεθνών αγορών. Πρόγραμμα αμφισβήτησης και ρήξης με το πλαίσιο που κυριαρχεί στην Ε.Ε. Πρόγραμμα ανατροπών και συγκρούσεων με τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις του μεγάλου κεφαλαίου στη χώρα μας. Πρόγραμμα που θα στηριχθεί πρώτα απ' όλα και κυρίως σε μεγάλους ενωτικούς ταξικούς αγώνες και μια μεγάλη κοινωνική συμμαχία.

Η πολιτική προώθηση ενός **εκτάκτου προοδευτικού προγράμματος** καθιστά ακόμα πιο αναγκαία και επείγουσα τη διαμόρφωση της **μεγάλης συμπαράταξης Αριστεράς** με την ενωτική συμβολή και συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των δυνάμεων της πέρα από διαφορές.

Αυτή η κοινή δράση και η **μεγάλη συμπαράταξη της Αριστεράς** συνιστά σήμερα στοιχειώδη υπέρτατη ανάγκη υπεράσπισης εργασιακών και κοινωνικών αλλά και δημοκρατικών κατακτήσεων του ελληνικού λαού, για τις οποίες χιλιάδες και χιλιάδες αγωνιστών της Αριστεράς προσέφεραν ανεκτίμητες θυσίες και αίμα.

Επείγουσα ανάγκη ακόμα και για την ίδια την επιβίωση, ίσως, σημαντικών τμημάτων του ελληνικού λαού στα επόμενα σκληρά χρόνια. Προτεραιότητα, επίσης, για τη ριζική αλλαγή του πολιτικού σκηνικού, για την αποφασιστικότερη απόκρουση των «κεντροαριστερών» τεχνασμάτων και κυρίως για την ήττα των επικίνδυνων ακραίων νεοσυντηρητικών οικονομικών επιλογών και αυταρχικών εξελίξεων, στις οποίες δυστυχώς διαδραματίζει ένα στρατηγικό ρόλο το πλήρως «μεταλλαγμένο», πέρα από τα όρια μιας δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας ακόμα και του «σοσιαφιλελευθερισμού», ΠΑΣΟΚ του κ. Γ. Παπανδρέου.

Η **συμπαρταγμένη Αριστερά** στις σημερινές συνθήκες έχει δυνατότητες να κατακτήσει ακόμα και την ηγεμονία στην ελληνική κοινωνία απέναντι στη βαθιά αποσυνθετική κρίση του κυρίαρχου δικομματικού πολιτικού συστήματος και την απογοήτευση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού η οποία όσο δεν βρίσκει φερέγγυα ελπίδα και προοπτική στα αριστερά, μπορεί να τροφοδοτήσει ακραία συντηρητικές έως αυταρχικές και φασίζουσες εξελίξεις.

Ο **ΣΥΝ** και ο **ΣΥΡΙΖΑ** οφείλουν να αναλάβουν σοβαρές πρωτοβουλίες για την **κοινή δράση και συμπαράταξη των αριστερών δυνάμεων** και των αριστερών πολιτών. Οι ιδέες της κοινής δράσης και συνεργασίας της Αριστεράς δεν πρέπει να είναι για εμάς ούτε σημαίες ευκαιρίας, ούτε αφορμή για επικοινωνιακές πολιτικές «αποκάλυψης» των άλλων αριστερών δυνάμεων, αλλά πεδίο για την πλέον υπεύθυνη, επείγουσα, σημαντική και σοβαρή άσκηση πολιτικής με άμεσο στρατηγικό ορίζοντα.

Ο **ΣΥΡΙΖΑ** σε αυτή την λογική οφείλει να ξεπεράσει ένα κλίμα άγονων διαιρέσεων και εσωστρεφών αντιπαραθέσεων αναδεικνύοντας ένα «νέο συμβόλαιο» πολιτικής συμφωνίας, αλληλεγγύης και δράσης ως μια προωθημένη συμμαχία δυνάμεων για τη συμπαράταξη όλης της αριστεράς για ένα μεγάλο προοδευτικό πολιτικό και κοινωνικό μέτωπο διεξόδου από την κρίση.

Για τη διαμόρφωση αυτού του Έκτακτου Προοδευτικού Προγράμματος διεξόδου της χώρας από την κρίση ξεκινάμε από **δύο βασικές παραδοχές**:

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΠΡΩΤΗ:

Το πρόβλημα της χώρας δεν είναι κυρίως πρόβλημα δημοσιονομικό, πρόβλημα, δηλαδή, ανεξέλεγκτα υψηλού ελλείμματος και ανεξέλεγκτα δυσβάστακτου χρέους. Αντίθετα, το **πρόβλημα** της χώρας είναι πρώτα απ' όλα και κυρίως πρόβλημα **αναπτυξιακό**, με την απουσία, σχεδόν, ενδογενούς αναπτυξιακής δυναμικής. **Πρόβλημα παραγωγικό** με τη γενική παραγωγική, σχεδόν, ερήμωση της χώρας, ιδιαίτερα σε σύγχρονους τεχνολογικά τομείς και σύγχρονα προϊόντα υψηλών ποιοτικών και οικολογικών προδιαγραφών. **Πρόβλημα**, τέλος, **κοινωνικό** με την έκρηξη των κοινωνικών ανισοτήτων και των κοινωνικών και εργασιακών προβλημάτων, αλλά και **πρόβλημα οικολογικό** με τη ραγδαία οικολογική υποβάθμιση των οικονομικών δραστηριοτήτων και του περιβάλλοντος.

Τα δίδυμα μεγάλα ελλείμματα του προϋπολογισμού και του ισοζυγίου πληρωμών, ειδικότερα του εμπορικού ισοζυγίου, δεν είναι η αιτία αλλά το αποτέλεσμα των μεγάλων αναπτυξιακών, παραγωγικών, κοινωνικών αλλά και οικολογικών ελλειμμάτων της χώρας.

Οι συναινετικές νεοφιλελεύθερες δικομματικές στρατηγικές πελατειακής διαχείρισης του κράτους, παράδοσης στις αγορές, ιδιωτικοποιήσεων και κυριαρχίας του εγχώριου και πολυεθνικού κεφαλαίου, είναι ανίκανες να απαντήσουν θετικά σε μια στέρεα αναπτυξιακή προοπτική, στην παραγωγική ανασυγκρότηση και την κοινωνική και οικολογική αναβάθμιση του τόπου. Αντίθετα, αυτές οι επιλογές παρήγαγαν συνεχώς δημοσιονομικά προβλήματα για να ακολουθούν σκληρές πολιτικές δημοσιονομικής σταθεροποίησης σε ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο.

Τα σημερινά πακέτα δημοσιονομικής σταθεροποίησης δεν θα αναπαράγουν απλώς αυτά τα αδιέξοδα αλλά κινδυνεύουν και να επιφέρουν τη χαριστική βολή στο οικονομικό μέλλον της χώρας.

Ένα **έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα** οφείλει, επομένως, να δώσει απόλυτη προτεραιότητα σε μια νέου τύπου παραγωγική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση της οικονομίας με βαθύτατα κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο ως το δρόμο και για τη βελτίωση των δημοσιονομικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Τα θεμελιώδη μέτρα που είναι ικανά και αναγκαία για να διασφαλίσουν μια προοδευτική διέξοδο από την κρίση όχι μόνο δεν είναι συμβατά με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει στην ΟΝΕ και στην Ε.Ε. αλλά και έρχονται σε ριζική αντίθεση με θεμελιώδεις πτυχές της ενοποιημένης ευρωπαϊκής Συνθήκης. Αυτό σημαίνει ότι η προώθηση και πολύ περισσότερο η εφαρμογή ενός έκτακτου προοδευτικού προγράμματος διεξόδου θα βρεθεί σε σύγκρουση με τους θεσμούς και τις δυνάμεις που κυριαρχούν στο επίπεδο της ΟΝΕ και της Ε.Ε.

Το ερώτημα, λοιπόν, αν ένα έκτακτο προοδευτικό ανορθωτικό πρόγραμμα προϋποθέτει ή απαιτεί για να εφαρμοστεί την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε. δεν δέχεται μια εκ των προτέρων απάντηση. Το κεντρικό ζητούμενο είναι η αμφισβήτηση στην ευρύτερη δυνατή κλίμακα των επιλογών που κυριαρχούν στη χώρα μας, την ευρωζώνη και την Ε.Ε. Το ζητούμενο και η απάντηση είναι μια **άλλη Ελλάδα και μια άλλη Ευρώπη**. Ο αγώνας για την ανάδειξη, καταξίωση, προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων προοδευτικού και σοσιαλιστικού προσανατολισμού στη χώρα μας, σε σειρά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε ολόκληρη την Ε.Ε. και γενικότερα στην Ευρώπη, θα κρίνει τελικά τη θέση και το μέλλον της Ελλάδας αλλά και θα καθορίσει την τύχη, τον προσανατολισμό, το είδος και το μέλλον της ίδιας της ευρωπαϊκής προοπτικής. Σε κάθε περίπτωση, στρατηγική μας επιδίωξη είναι η ήττα και η ανατροπή της Ε.Ε. ως υπερεθνικής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης χωρών και η **συγκρότηση** μιας νέας ενοποιημένης προοδευτικής και σοσιαλιστικής Ευρώπης από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια, ως δύναμης καταπολέμησης του ιμπεριαλισμού, για την ειρήνη, τη σταθερότητα, τη δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος σε όλο τον κόσμο.

Παραθέτουμε ενδεικτικά και προς συζήτηση **δεκατρείς κατευθύνσεις πολιτικών και μέτρων** ως θεμελιώδεις προγραμματικό περιεχόμενο μιας έκτακτης προοδευτικής διεξόδου από την κρίση.

Πρώτον: άμεση **αμφισβήτηση** και **ακύρωση** των **Συνθηκών** πάνω στις οποίες στηρίζεται η Ε.Ε. και ειδικότερα η ΟΝΕ

Στο πλαίσιο αυτό διεκδικούμε κατά προτεραιότητα την άμεση κατάργηση του **Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.** και σε πρώτη φάση ζητάμε την επ' αόριστον αναστολή εφαρμογής του για τη χώρα μας.

Αν δεν καταργηθεί ή τουλάχιστον δεν ανασταλεί η εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε. είναι αδύνατη μια προοδευτική διέξοδος από την κρίση.

Δεύτερον: Αγωνιζόμαστε ώστε η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)** να τεθεί **υπό άμεσο πολιτικό έλεγχο** και να αλλάξει ριζικά τον προσανατολισμό της, για να θέσει ως κύριες προτεραιότητες των πολιτικών της την ανάπτυξη, τη σύγκλιση χωρών και περιφερειών και την πλήρη απασχόληση, στο πλαίσιο διεθνών πολιτικών και παρεμβάσεων κατά του νομισματικού «ιμπεριαλισμού», για τη διεθνή νομισματική σταθερότητα με όρους δικαιοσύνης για όλες τις χώρες και οικονομίες του πλανήτη.

Σε αυτό το πλαίσιο διεκδικούμε τη διαμόρφωση της **ενιαίας νομισματικής πολιτικής** της Ε.Ε. **με δημιουργική ευελιξία**, έτσι ώστε η Κεντρική Τράπεζα σε κάθε χώρα μέλος να διαθέτει σχετική αυτονομία και να παρεμβαίνει λαμβάνοντας υπόψη

τις εθνικές οικονομικές ιδιομορφίες, τον οικονομικό κύκλο και τα ιδιαίτερα προβλήματα της συγκυρίας.

Διεκδικούμε άμεσα τη δυνατότητα της ΕΚΤ να **δανειοδοτεί με ειδικούς προνομιακούς όρους**, ανάλογους, τουλάχιστον, με εκείνους που χορηγεί ρευστότητα στις εμπορικές τράπεζες (σήμερα με επιτόκιο 1%!), τις **χώρες μέλη** που εμφανίζουν **ειδικές οικονομικές δυσκολίες** και δοκιμάζονται με δυσανάλογο κόστος δανεισμού και κερδοσκοπικές πιέσεις.

Διεκδικούμε, με τους ως άνω όρους, **άμεση έκτακτη δανειοδότηση της χώρας** μας από την ΕΚΤ ως απόλυτα αναγκαία για τη διάσωση της οικονομίας και τη στοιχειώδη στήριξη του ελληνικού λαού.

Η ιστορική καταλήστευση της χώρας με τοκογλυφικά επιτόκια δεν μπορεί να συνεχιστεί, όπως δεν είναι δυνατόν να εκλιπαρούμε στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και την Ουάσιγκτον για να μετριάσθει απλώς η έκταση και το βάθος της ληστείας.

Αν η ΕΚΤ, κατά τα ως άνω, ή άλλες ευρωπαϊκές παρεμβάσεις δεν εξασφαλίσουν «αξιοπρεπείς» όρους δανεισμού χωρίς όρους και «δεσμεύσεις», θα πρέπει να θέσουμε υπό συζήτηση και εξέταση μια σειρά από άλλες εναλλακτικές «λύσεις» μεταξύ των οποίων τη **ρύθμιση του χρέους**, ή την **επαναδιαπραγματέυσή** του κλπ.

Τρίτον: Αγωνιζόμαστε για την **άμεση ακύρωση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης** και των συναφών κατεδαφιστικών κυβερνητικών πακέτων μέτρων που ακολούθησαν την έγκρισή του και το οποίο διαμορφώθηκε κατ' επιταγή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε

Η απόπειρα να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα από το 12,7% του ΑΕΠ σήμερα, κάτω από το 3% σε τρία χρόνια, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας, όχι μόνο είναι ανέφικτη, αλλά και θα οδηγήσει τη χώρα σε καταστάσεις οικονομικής και κοινωνικής ερημοποίησης.

Η χώρα, αντί του Προγράμματος Σταθερότητας, -στην πραγματικότητα αποσταθεροποίησης- χρειάζεται επείγοντως για να βγει από την κρίση με ένα έκτακτο πρόγραμμα προοδευτικής ανασυγκρότησης.

Τέταρτον: Θέτουμε υπό συζήτηση και προωθούμε ένα **στρατηγικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων** για την αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση του κράτους, με στόχο ένα νέο σύγχρονο, αποδοτικό κρατικό μηχανισμό, ικανό να καταστήσει το **δημόσιο ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό εργαλείο ανάπτυξης και κοινωνικής συνεισφοράς**.

Βάζουμε άμεσα τέρμα σε κάθε μορφής πελατειακές-ρουσφετολογικές σχέσεις και αποκαθιστούμε πλήρως την αξιοκρατία, την απόλυτη διαφάνεια και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλες τις κρατικές λειτουργίες και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Ένα νέο σύγχρονο, δημοκρατικό, αντιγραφειοκρατικό, αποτελεσματικό και υπό κοινωνικό έλεγχο κράτος, μαζί με ένα σύγχρονο και αποδοτικό ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθίστανται θεμελιώδεις ατμομηχανές μιας νέας αναπτυξιακής παραγωγικής προσπάθειας με βαθύ κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο.

Πέμπτον: Διεκδικούμε την **αναδιαμόρφωση** και τον **επαναπροσανατολισμό των δαπανών του προϋπολογισμού** και την κατοχύρωση της πλήρους και απόλυτης **δημοσιονομικής διαφάνειας** με στόχο να αποκτήσει ο προϋπολογισμός -ως σύνολο και τα επί μέρους κονδύλια του- το μέγιστο δυνατό και μετρήσιμο αναπτυξιακό, παραγωγικό και κοινωνικό αποτέλεσμα.

Προτείνουμε μια μεγάλη αύξηση και τον **ποιοτικό επαναπροσανατολισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)**, έτσι ώστε να καταστεί κεντρικός μοχλός για την αναπτυξιακή, παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας.

Το ΠΔΕ από πρόγραμμα «τσιμέντου» και «ασφάλτου» μετατρέπεται σε πρόγραμμα ενίσχυσης κατά προτεραιότητα άμεσων παραγωγικών επενδύσεων και τομεακών πολιτικών.

Πρώτη προτεραιότητα του προϋπολογισμού γίνεται η μεγάλη αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση με μετρήσιμα αποτελέσματα των κονδυλίων της **Παιδείας**, της **έρευνας**, της **τεχνολογικής ανάπτυξης** και της **καινοτομίας**.

Έκτον: Αμφισβήτηση των επιλογών της απελευθέρωσης των αγορών και της «ελεύθερης κίνησης», ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων, στο πλαίσιο της Ε.Ε. Άμεση αναστολή σε πρώτη φάση της απελευθέρωσης των αγορών σε κρίσιμους επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας (π.χ. χρηματοπιστωτικός, ενέργεια, ναυπηγεία, κλωστοϋφαντουργία κλπ) και άμεσος έλεγχος στην κίνηση, ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων από και προς τη χώρα μας.

Σχεδιασμός και ανάπτυξη ειδικών κλαδικών παραγωγικών πολιτικών σε κρίσιμους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας ή τομείς που διαθέτουμε συγκριτικό πλεονέκτημα, με στόχους τη σύγχρονη παραγωγική αναδιάρθρωση και ανασυγκρότηση της οικονομίας και την ενίσχυση της απασχόλησης.

Έβδομον: Το δημόσιο και η κοινωνία ανακτά, από μια νέα προοδευτική σκοπιά και προοπτική, το κρισιμότερο εργαλείο άσκησης μιας προοδευτικής αναπτυξιακής προοπτικής, το **χρηματοπιστωτικό σύστημα**.

Πρωθούμε σταδιακά μια **στρατηγική πλήρους δημόσιου ελέγχου των τραπεζών** και της **χρηματοπιστωτικής αγοράς** με στόχο την ανάπτυξη νέων χρηματοπιστωτικών πολιτικών με αποκλειστικά αναπτυξιακά και κοινωνικά κριτήρια.

Καταργείται η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ως όργανο των Τραπεζών και αντικαθίσταται από μια δημόσια υπηρεσία που λειτουργεί με κοινωνικά και αναπτυξιακά κριτήρια.

Όγδοον: Βάζουμε **τέλος στην πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων αλλά και των ΣΔΙΤ**. Πρωθούμε σταδιακά μια στρατηγική ανάκτησης από το **δημόσιο** –με νέους προοδευτικούς όρους ανάπτυξης, ανασυγκρότησης, επενδύσεων και αποτελεσματικότητας και με όρους κοινωνικού ελέγχου, διαφάνειας και κοινωνικής εξυπηρέτησης- των πιο κρίσιμων **στρατηγικών κλάδων και επιχειρήσεων της οικονομίας** (π.χ. ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, κοινωφελή αγαθά και υπηρεσίες, συγκοινωνίες, υποδομές, λιμάνια κλπ)

Ένα νέος ευρύτερος, ανασυγκροτημένος, αντιγραφειοκρατικός, αποτελεσματικός και υπό κοινωνικό έλεγχο **δημόσιος τομέας** γίνεται το πλέον **ισχυρό και αξιόπιστο εργαλείο** για την **αναπτυξιακή, παραγωγική, κοινωνική και οικολογική απογείωση της χώρας**.

Ένατον: Πρωθούμε μια μεγάλη **φορολογική μεταρρύθμιση** για ένα δίκαιο, απλό, εύληπτο, αναπτυξιακό φορολογικό σύστημα και για τον δραστικό περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Πρώτα βήματα αυτής της μεταρρύθμισης είναι η κατάργηση της ουσιαστικής φορολογικής ασυλίας του μεγάλου κεφαλαίου, των μεγάλων κερδών, εισοδημάτων και περιουσιών και ειδικότερα η κατάργηση των ειδικών φορολογικών καθεστώτων μεταξύ των οποίων του εφοπλιστικού κεφαλαίου και της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Δέκατον: Ακολουθούμε μια νέα στρατηγική για τη **στήριξη και αναβάθμιση μισθών και συντάξεων**, για την πλήρη απασχόληση, για την **κατάργηση όλων των αντεργατικών νόμων** και διατάξεων που προωθούν την επισφάλεια, για **ασφαλείς και σταθερές σχέσεις εργασίας**, για την κατάργηση όλων των **αντιασφαλιστικών νόμων** από τις αρχές της δεκαετίας έως σήμερα, για τη στήριξη και αναβάθμιση του ασφαλιστικού συστήματος και του δημόσιου, κοινωνικού και αναδιανεμητικού χαρακτήρα του.

Ενδέκατον: Προωθούμε μια στρατηγική στήριξης, με σειρά άμεσων μέτρων, των **μικρών και πολύ μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων**, των **μικρών και πολύ μικρών επαγγελματιών και βιοτεχνών**.

Θέτουμε ουσιαστικούς δραστικούς φραγμούς που φτάνουν ως την απαγόρευση σε πολλές περιοχές της χώρας (αναγόρευση σε κορεσμένες), για την αδειοδότηση και τον τρόπο λειτουργίας των πολυεθνικών εμπορικών αλυσίδων, των πολυκαταστημάτων και των μεγάλων εμπορικών κέντρων, των οποίων η εξάπλωση πνίγει την εγχώρια παραγωγή, ιδιαίτερα των εγχώριων βιοτεχνικών επιχειρήσεων, ενώ διαλύει τις τοπικές, συνοικιακές και δημοτικές αγορές.

Προσανατολίζουμε διαφορετικά το δημόσιο χρηματοπιστωτικό σύστημα με βασική κατεύθυνση τη θετική χρηματοδοτική αντιμετώπιση και τη στήριξη με ευνοϊκούς όρους των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Δωδέκατον: Στηρίζουμε τη **μικρομεσαία αγροτιά** της χώρας μας και την **αγροτική παραγωγή**, σε μια ώρα που περιθωριοποιούνται και ο μικρομεσαίος αγρότης, ιδιαίτερα ο νέος, τείνει να γίνει **μουσειακό είδος**.

Απορρίπτουμε την **απαράδεκτη** σημερινή **ΚΑΠ** και αγωνιζόμαστε για μια νέα που θα διασφαλίζει ελάχιστες τιμές και τη στήριξη ιδιαίτερα των μικρότερων κλήρων και των ελλειμματικών για την Ε.Ε. προϊόντων του Ευρωπαϊκού Νότου.

Προωθούμε την ανασυγκρότηση και την **ποιοτική και οικολογική αναδιάρθρωση της αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής** με επώνυμα, τυποποιημένα, πιστοποιημένα, ασφαλή και υγιεινά αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Προωθούμε ένα νέο, σύγχρονο, αποδοτικό, προοδευτικό **συνεταιριστικό κίνημα** και νέους δημοκρατικούς, αντιγραφειοκρατικούς συνεταιρισμούς που θα λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια και έλεγχο και οι οποίοι θα αναλάβουν κεντρικό ρόλο από την παραγωγή, την έρευνα, την τυποποίηση, τη μεταποίηση ως την εμπορία και τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων.

Δέκατο τρίτο: Προωθούμε άμεσα τη **ριζική μείωση των εξοπλιστικών δαπανών** οι οποίες δεν έχουν σχέση με άμεσες πραγματικές εθνικές αμυντικές ανάγκες. Διακόπτουμε πλήρως όλες τις εξοπλιστικές δαπάνες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με Νατοϊκές προδιαγραφές και προγραμματισμούς ή πελατειακές σχέσεις με τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές χώρες.

Αποσύρονται άμεσα **όλα τα στρατιωτικά τμήματα της χώρας** που εκτελούν αποστολές στο **εξωτερικό** και πρώτα απ' όλα όσα μετέχουν (πεζικό, αεροπορία, ναυτικό) στους βρώμικους ιμπεριαλιστικούς πολέμους στο **Ιράκ** και στο **Αφγανιστάν**, στις επιχειρήσεις στον **Κόλπο**, τις λεγόμενες «αντιτρομοκρατικές» επιχειρήσεις στη **Μεσόγειο**, ή τις λεγόμενες «ειρηνευτικές» αποστολές στα **Βαλκάνια**.

Προωθούμε μια **στρατηγική αποχώρησης** της Ελλάδας από το **ΝΑΤΟ** και διάλυσης του τελευταίου, ενώ οργανώνουμε την απομάκρυνση όλων των ξένων στρατιωτικών βάσεων στη χώρα, Νατοϊκών ή αμερικάνικων.

Προτείνουμε και παλεύουμε για την αποπυρηνικοποίηση και την ευρύτερη αποστρατιωτικοποίηση των Βαλκανίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ, ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ελλάδα και κυρίως η νεοφιλελεύθερη φάση εξέλιξης του έχει διαφοροποιήσει την κοινωνική δομή της χώρας μας, έχει αναπροσαρμόσει τις συμμαχίες της αστικής τάξης και τους όρους διαιώνισης της κυριαρχίας της. Η οικονομική κρίση δημιουργεί, επιπρόσθετα, νέα εκρηχτικά δεδομένα.

Η στρατηγική επιλογή του κεφαλαίου για ένταξη στο ΕΥΡΩ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που το ίδιο επιθυμούσε, όσο και η τέλεση των ολυμπιακών αγώνων στην χώρα μας μπορεί να αποτέλεσαν νέες ευκαιρίες για δράση του κεφαλαίου, πλην όμως στο νεοφιλελεύθερο πλαίσιο που πραγματοποιήθηκαν, οδήγησαν στην περαιτέρω στρέβλωση του μοντέλου ανάπτυξης, αποδιάρθρωσαν την εργασία και τα κοινωνικά δικαιώματα, ενίσχυσαν τον εξαρτημένο χαρακτήρα του ελληνικού καπιταλιστικού σχηματισμού και υποθήκευσαν το μέλλον της χώρας.

Η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και η επιπτώσεις της, οι αλλαγές στην τεχνολογική βάση και την οργάνωση της παραγωγής και της εργασίας σε συνδυασμό με τα πιο πάνω οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές στο εσωτερικό των κυρίαρχων και κυριαρχούμενων τάξεων. Σήμερα στη φάση της κρίσης που διανύουμε, εφαρμόζεται ένα σχέδιο ανασυγκρότησης του καπιταλισμού στη χώρα μας με προϋποθέσεις που υποσκάπτουν πλήρως ακόμη και το σημερινό εξαιρετικά αδύναμο επίπεδο αμοιβών και όρων αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης.

Στα πλαίσια της αστικής τάξης ενισχύθηκε σημαντικά η μερίδα της που συνδέεται με το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και αυτό που έχει δεσμούς με το πολυεθνικό κεφάλαιο που δραστηριοποιείται σε ευρωπαϊκή βάση. Ενισχύθηκε η παρουσία του διεθνικού κεφαλαίου και με όρους επενδύσεων και εμπορευμάτων, ιδίως όμως με βραχυπρόθεσμες κινήσεις κεφαλαίου. Ταυτόχρονα μερίδα του κεφαλαίου επενδύθηκε στα βαλκάνια και τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης αξιοποιώντας το χαμηλό κόστος και τους καλύτερους όρους αξιοποίησης του κεφαλαίου. Η δραστηριότητα αυτή του κεφαλαίου δεν διαφοροποιεί αλλά αντίθετα υπογραμμίζει τον άνισο σε σχέση με τις άλλες χώρες της ευρωζώνης και τον εξηρημένο χαρακτήρα ανάπτυξης της χώρας μας

Η μισθωτή εργασία αυξήθηκε σε αριθμό, έχει αυξηθεί το μορφωτικό της επίπεδο και ο ρόλος της αλλά έχει υποστεί ουσιώδεις εσωτερικές αλλαγές.. Σημαντική μερίδα από τα μεσαία στρώματα και την μικρή αγροτιά έχει περάσει στις γραμμές της.. Η εργατική τάξη στην βιομηχανία έχει υποστεί σημαντική μείωση, ο δημόσιος τομέας έχει συρρικνωθεί τουλάχιστον όσον αφορά τους σταθερά απασχολούμενους, ενώ έχει αυξηθεί θεαματικά ο τριτογενής τομέας Το ανειδίκευτο και χαμηλής ειδίκευσης κομμάτι της εργατικής τάξης έχει υποκατασταθεί από μετανάστες οι οποίοι εργάζονται κυρίως στην οικοδομή, στις βοηθητικές οικιακές εργασίες, στην κλωστοϋφαντουργία και στην αγροτική παραγωγή. Η νέα γενιά εργαζομένων παρότι έχει καλύτερα εφόδια εντάσσεται με σημαντική καθυστέρηση και με χειρότερους όρους στην παραγωγή και με εξαιρετικά άδηλο το μέλλον της.

Η εργατική τάξη της χώρας μας που αποτελείται από το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό της μισθωτής εργασίας, έχει χαμηλό βαθμό οργάνωσης, είναι στο μεγαλύτερο μέρος της κατακερματισμένη λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις, αμείβεται εξαιρετικά χαμηλά σε σχέση με την εργατική τάξη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, παρότι ο ρόλος της οικογένειας και τα έσοδα από αγροτικές ή άλλες δραστηριότητες απορροφά κραδασμούς που θα προέκυπταν από το χαμηλό εισόδημα της μισθωτής εργασίας. Η γυναικεία απασχόληση έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, υπολείπεται ωστόσο σημαντικά από το ποσοστό απασχόλησης στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ οι γυναίκες εργαζόμενες υφίστανται μεγαλύτερη εκμετάλλευση αφού απασχολούνται σε υποβαθμισμένες θέσεις εργασίας και στη ζώνη της επισφάλειας.

Σταδιακά κατά την διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών έχουν προκληθεί σημαντικές αλλαγές στην διάταξη των συμφερόντων και των προτεραιοτήτων εντός της εργατικής τάξης, με μοχλό την διαφοροποίηση των συνθηκών εργασίας την ευελιξία των εργασιακών σχέσεων, την πολιτική μισθών, την εξάρτηση από τις τράπεζες, την αύξηση της ανεργίας, τους διαχωρισμούς των ασφαλιστικών δικαιωμάτων. Αυξήθηκε ο βαθμός εκμετάλλευσης και ο βαθμός συγκάλυψης της εκμετάλλευσης. Ο κατακερματισμός των επί μέρους συμφερόντων, ο ατομισμός, η ένταση ιδεολογικής παρέμβασης κυρίως μέσω των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης, η συμβιβαστική στάση των συνδικάτων έχουν δυσκολέψει εξαιρετικά τους όρους άσκησης της ταξικής πάλης. Τα μεγάλα προβλήματα εμφανίζονται κυρίως στο παραδοσιακό κομμάτι της βιομηχανίας, στον χώρο της επισφάλειας και στην ζώνη της ανεργίας, όπου τα μεγάλα προβλήματα επιβίωσης και ανασφάλειας τους κάνουν να υποκλίνονται πιο εύκολα στον κοινωνικό αυτοματισμό και να βλέπουν σαν εχθρό τους όχι το κεφάλαιο και το σύστημα, αλλά τον διπλανό τους που έχει σταθερή εργασία ή στον μετανάστη. Τα φαινόμενα αυτά θα ενταθούν λόγω της οικονομικής κρίσης και θα αξιοποιηθούν από την κυβέρνηση η οποία θέλει να αποκρύψει την ταξικότητα των επιλογών της.

Ο ΣΥΝ και ο ΣΥΡΙΖΑ , πρέπει να ενισχύσουν τις κοινωνικοταξικές τους αναφορές, να εκφράσουν πιο ουσιαστικά τα συμφέροντα της εργατικής τάξης, των νέων μισθωτών στρωμάτων, αλλά και της μικρής και μεσαίας αγροτιάς, των αυτοαπασχολούμενων, των ΕΒΕ και της νεολαίας

Η αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης απαιτεί μια ολοκληρωμένη ιδεολογικοπολιτική παρέμβαση στην εργατική τάξη, την ισχυροποίηση του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος ώστε να αποκτήσει η εργατική τάξη συνείδηση των δυνατοτήτων της, του ρόλου της και της προοπτικής της σε αντιπαράθεση με το καπιταλιστικό σύστημα.

Η κατάσταση αυτή επιβάλλει τον συνολικό επαναπροσανατολισμό του κόμματος στην ιδεολογικοπολιτική δουλειά στην εργατική τάξη. Κεντρικός και άμεσος στόχος μας το επόμενο διάστημα όπου θα εκδηλωθούν με τραγικό τρόπο οι δραματικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης είναι ο γενικός ξεσηκωμός των εργαζομένων σε πλήρη αντιπαράθεση με τις εφαρμοζόμενες νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Για να υπάρξει αυτή η εξέλιξη πρέπει να αρθούν τα εμπόδια που αδρανοποιούν τους εργαζόμενους. Να αποκαλυφθεί ο χαρακτήρας των κυβερνητικών μέτρων που είναι άδικο, βαθειά ταξικά και αναποτελεσματικά. Να διαλυθούν οι φόβοι και η παραπλάνηση για την δήθεν αναγκαιότητά τους. Να αποκρουστούν ρατσιστικές συμπεριφορές, τυφλές αντιδράσεις και κοινωνικοί αυτοματισμοί. Να ενταχθούν οι όποιες αυθόρμητες και σποραδικές κινητοποιήσεις σε ένα σχέδιο μεγάλων κινητοποιήσεων για την ανατροπή αυτών των πολιτικών και την προώθηση εναλλακτικών λύσεων.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ

Το μαζικό κίνημα στη χώρα μας, ιδίως το συνδικαλιστικό κίνημα της εργατικής τάξης έχει μια μακρά αγωνιστική παράδοση, παρά το γεγονός ότι επλήγη με διάφορους τρόπους από τις κυβερνήσεις και το κεφάλαιο που πήραν τον χαρακτήρα από εξόντωση συνδικαλιστικών στελεχών σε ανώμαλες συνθήκες μέχρι τον αυταρχισμό και την εξαγορά. Παρόλα αυτά το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα στάθηκε όρθιο,

κρατήθηκε ενωμένο, αγωνίστηκε. Καθοριστικό στήριγμα στην ανάπτυξή του ήταν η δράση της αριστεράς στο σύνολό της που ασκούσε σημαντική επιρροή στην εργατική τάξη. Σημαντική εξέλιξη αρνητικού χαρακτήρα ήταν η κατοχύρωση του ηγεμονικού ρόλου του συνδικαλιστικού ΠΑΣΟΚ με όρους υποταγής στις επιλογές της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ που υπονόμωσε τον ταξικό και αγωνιστικό χαρακτήρα του που οδήγησε, σε συνεργασία με τους συνδικαλιστές της ΝΔ σε μια μετάλλαξη του ελληνικού εργατικού κινήματος σε ένα κακέκτυπο αντίγραφο του δεξιού ρεφορμισμού στην Ευρώπη. Η κατάσταση αυτή υποβοηθήθηκε αντικειμενικά από την διάσπαση της αριστεράς και την διαχωριστική γραμμή που επέλεξαν οι δυνάμεις του ΚΚΕ και την οποία τραβά μέχρι τα άκρα με την σημερινή του τακτική..

Σταδιακά αυτές οι μεταβολές στον χαρακτήρα του κινήματος που αφορούν την στάση της ηγεσίας τους μεταφέρθηκαν μέχρι την βάση, απέκτησαν πολλές φορές εκφυλιστικό χαρακτήρα και διασταυρώθηκαν με τις αντικειμενικές αλλαγές που επέφερε η πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, στην θέση και την συνείδηση των εργαζομένων.

Σήμερα η κατάσταση επιβαρύνεται δραματικά από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, η οποία κινδυνεύει να καταστεί μια νέα ευκαιρία για τον νεοφιλελευθερισμό να ξεμπλέξει με το εργατικό κίνημα. Να πετύχει δηλαδή στην περίοδο της κρίσης του αυτό που δεν μπόρεσε να πετύχει στην περίοδο της αλματώδους ανάπτυξής του. Διότι αφού το κίνημα αποδυναμώθηκε όλη την προηγούμενη περίοδο, σήμερα είναι πολύ ευάλωτο να δεχτεί την χαριστική βολή.

Κεντρικό ζήτημα στην πολιτική μας σκόπευση είναι η αγωνιστική ανασυγκρότηση των συνδικάτων, ώστε να ανακτήσει με σύγχρονους όρους τον ταξικό και αγωνιστικό του χαρακτήρα. Η δράση μας προς αυτή την κατεύθυνση δεν υπονοεί σε καμία περίπτωση την υποκατάσταση του με μια άλλης μορφής κομματική χειραγώγηση.

Οι εργατικοί θεσμοί όπως συγκροτήθηκαν με την μορφή των συνδικάτων πρέπει να έχουν την αυτονομία τους, τις εσωτερικές τους δημοκρατικές διαδικασίες, την γνησιότητα στην καταγραφή των συσχετισμών στις ηγεσίες τους. Αν αυτά παραβιάζονται τότε η προσπάθεια για την αποκατάστασή τους δεν θα γίνει από τα έξω αλλά από τα μέσα.

Στις σημερινές συνθήκες που οι ηγεσίες των συνδικάτων δεν παίζουν τον ρόλο τους πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για

Αλλαγή με ριζικό τρόπο του συσχετισμού των δυνάμεων.

Οργάνωση μαζικών αγώνων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης

Μαζικοποίηση των συνδικάτων ιδιαίτερα με την νέα γενιά εργαζομένων, τις γυναίκες και τους μετανάστες εργαζόμενους . Η τροποποίηση των σημερινών συσχετισμών δεν θα προκύψει από την διατήρηση της σημερινής κατάστασης, από την συντήρηση ενός οργανωμένου κομματιού που έχει συμβιβαστεί με την αναπαραγωγή ενός σκληρού μηχανισμού διαμόρφωσης συσχετισμών, αλλά από το άνοιγμα των συνδικάτων στις νέες γενιές και τα πιο καταπιεσμένα στρώματα της τάξης μας, στους μετανάστες που θα επιβάλλουν το δικό τους στίγμα μέσα στα συνδικάτα.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με τους εξής τρόπους

A) Με τον αναπροσανατολισμό του κόμματος και του ΣΥΡΙΖΑ στην πολιτική δουλειά μέσα στην εργατική τάξη. Αυτή η προτεραιότητα πρέπει να διαχυθεί στο σύνολο των οργανώσεων με σχέδιο στόχους και προοπτική. Πρέπει να εξειδικευτεί σε πλάνο προσέλκυσης στο κόμμα των πιο δραστήριων εργαζομένων, των νέων, των

μεταναστών και σε ένταση της ιδεολογικής δουλειάς. Με την ενίσχυση του ρόλου των κλαδικών οργανώσεων και κυρίως με την οργανωτική κομματική συγκρότηση στο χώρο του ιδιωτικού τομέα και της βιομηχανίας.

Β) Με την συγκρότηση ενός μαζικού αυτόνομου, ταξικού και ενωτικού ρεύματος μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα με κορμό τις δυνάμεις του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ το οποίο θα μπορεί να συσπειρώνει και αγωνιστές εργαζόμενους από το ΠΑΣΟΚ και από άλλες δυνάμεις της αριστεράς, που θα λειτουργεί με όρους δικτύου στο εσωτερικό των συνδικάτων.

3) Με την εκπόνηση και εφαρμογή ενός σχεδίου μαζικοποίησης των συνδικάτων. Σε αυτή την κατεύθυνση δεν μπορεί να υπάρχει ούτε ένα κομματικό μέλος που έχει την ιδιότητα του εργαζόμενου και είναι εκτός συνδικάτων. Η μαζικοποίηση έχει σχέση αλλά δεν εξαντλείται σε αναγκαίες αλλαγές της δομής του συνδικαλιστικού κινήματος, ώστε να αρθούν ότι εμπόδια υπάρχουν. Η προσπάθεια αυτή για να αποδώσει πρέπει να πείθει τον κόσμο για ένταξη στα συνδικάτα όπου υπάρχουν, για την δημιουργία νέων συνδικάτων και για την δημιουργία άτυπων θεματικών συσπειρώσεων για την επισφαλή εργασία και τους ανέργους που θα λειτουργούν ως προθάλαμοι ένταξης στα συνδικάτα και ως ζωντανά παραδείγματα άσκησης αγωνιστικής δράσης.

4) Με την συγκρότηση ενός μεγάλου αγωνιστικού κοινωνικού μετώπου για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης. Δεδομένου ότι βιώνουμε μια έκτακτη κατάσταση και ταυτόχρονα την ολιγωρία των κεντρικών συνδικάτων, χωρίς να εγκαταλείπουμε την παρέμβασή μας και την πίεσή μας στις ηγεσίες τους, απαιτείται η ταυτόχρονη συγκρότηση αγωνιστικού μετώπου από τα κάτω, η δημιουργία ενός κινήματος μέσα στο κίνημα, με συντονισμό σωματείων με επιτροπές αγώνα με συντονισμό της εργατικής τάξης με την μικρή αγροτιά και τους αυτοαπασχολούμενους. Αυτή η πρακτική είναι σε αντιδιαστολή με την πρακτική των δυνάμεων του ΚΚΕ, δεν συνιστά πρακτική αντιπαράθεσης με τα συνδικάτα αλλά μια μορφή που προσθέτει και δεν διαιρεί..

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ

Ο ΣΥΡΙΖΑ συνιστά κεντρική επιλογή του κόμματος στα πλαίσια της πολιτικής μας για την κοινή δράση της αριστεράς.. Αποτελεί ένα σχήμα πολιτικής συμμαχίας και αυτό το σχήμα επιθυμούμε να συνεχίσει επί μακρόν να λειτουργεί και να γίνει το όχημα που θα οδηγήσει σε μεγάλες ανακατατάξεις στην ελληνική οικονομία και κοινωνία, ο υποδοχέας της δυσaréσκειας τμημάτων από τον χώρο του ΠΑΣΟΚ, ο φορέας που θα προκαλέσει την αριστερή ριζοσπαστικοποίηση των εργαζόμενων στρωμάτων και θα προβάλλει ένα εναλλακτικό σχέδιο μεγάλων προοδευτικών αλλαγών στην πορεία προς τον Σοσιαλισμό.

Για να πραγματοποιηθεί όμως

αυτό απαιτείται το άμεσο ξεπέρασμα παθολογιών που ενυπάρχουν σε δυνάμεις της αριστεράς και προκαλούν σοβαρές δυσκολίες στην λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ.

Στα όργανα και, στις λειτουργίες του ΣΥΡΙΖΑ διασταυρώνονται διαφορετικές αντιλήψεις για το χαρακτήρα της σύγχρονης αριστεράς τον 21^ο αιώνα. Αυτό είναι θεμιτό και λογικό αφού όλοι μας αποτελούμε θραύσματα της κομμουνιστικής και σοσιαλιστικής αριστεράς. Όμως αυτό δεν μπορεί να οδηγεί σε μια εσωτερική διαμάχη ισχύος, σε ένα ανταγωνισμό ζυμώσεων κατά το πρότυπο λειτουργίας

μαζικών χώρων. Η πολιτική συμμαχία κινείται με βάση αυτά που ενώνουν τις διαφορετικές συνιστώσες, ο οποίος ανταγωνισμός ιδεών και πολιτικών δεν εμποδίζει τη ν κοινή δράση, δεν παραλύει την κοινή λειτουργία, δεν προκαλεί με μια χαοτική εικόνα σύγχυσης στο κόσμο της αριστεράς.. Ο ΣΥΝ έχει κατηγορηματική αντίθεση στην μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε κόμμα διότι μια τέτοια εκδοχή στην εξέλιξη του θα αποδυνάμωνε τον πλουραλιστικό χαρακτήρα του, θα στένευε την επιρροή του και θα ενίσχυε τις διαχωριστικές τάσεις στο εσωτερικό του. **Με αυτό τον τρόπο ερμηνεύουμε την τελευταία απόφαση της 3^{ης} πανελλαδικής του σύσκεψης.. Τα όποια αναγκαία μέτρα πιο δημοκρατικής λειτουργίας και συμμετοχής του κόσμου της ριζοσπαστικής αριστεράς, ιδίως των ανένταχτων που είναι επιβεβλημένα να ληφθούν δεν μπορούν να παραβιάζουν την αρχή της λειτουργίας του ως πολιτικής συμμαχίας.**

Η κατάσταση στον ΣΥΡΙΖΑ έχει επιβαρυνθεί το τελευταίο διάστημα από πρακτικές στις οποίες μεγάλη ευθύνη έχουν πρώην ηγετικά στελέχη του κόμματος, τα οποία μέσα από έναν άγονο και επιθετικό ανταγωνισμό με τον ΣΥΝ επιχειρούν να αναβιώσουν την ηγετική τους παρουσία, αξιοποιώντας συμμαχίες με άλλες συνιστώσες.. Η ανασυνθετική διαδικασία εντός του ΣΥΡΙΖΑ που είναι θεμιτή δεν μπορεί όμως να συγκροτείται με όρους αποκλεισμού ή μείωσης του ρόλου του ΣΥΝ που αποτελεί την πιο μεγάλη και καθοριστική συνιστώσα του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ΣΥΝ το επόμενο διάστημα θα εργαστεί με βάση τους παρακάτω άξονες:

- Την αποκατάσταση ενός κλίματος αλληλεγγύης και συντροφικότητας μεταξύ των συνιστωσών που συναπαρτίζουν τον ΣΥΡΙΖΑ
- Την κατάκτηση της συλλογικότητας και την εξασφάλιση της πολιτικής λειτουργίας της γραμματείας ώστε να μπορεί έγκαιρα και αποτελεσματικά να παρεμβαίνει στην συγκυρία.
- Την συγκρότηση και λειτουργία των τοπικών επιτροπών του με βάση τα τοπικά προβλήματα και το άνοιγμά τους στα προβλήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες, μακριά από τεχνητά διλήμματα γύρω από το θέμα των μητρώων και των καρτών. Το κεντρικό ζήτημα είναι η συμμετοχή όλων των μελών των συνιστωσών, των ανένταχτων των αριστερών ανθρώπων που θέλουν να στηρίξουν τον ΣΥΡΙΖΑ, μέσα από διαδικασίες στη βάση της συναίνεσης. Η ιδιότητα του μέλους του ΣΥΡΙΖΑ σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί την κομματική ένταξη κανενός, ούτε αποτρέπει την συμμετοχή αριστερών ανθρώπων που θέλουν να συμμετέχουν χωρίς πιθανά την προϋπόθεση της ένταξης τους..
- Το άνοιγμα του ΣΥΡΙΖΑ σε όλη την επικράτεια ώστε να παίξει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, αλλά και της ίδιας της κρίσης, με πολιτικές πρωτοβουλίες, με στήριξη στους κοινωνικούς αγώνες.
- Την δημιουργία δικτύου συσπείρωσης των δυνάμεων του στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στους αγρότες και το κίνημα των ΕΒΕ.
- Την κοινή στάση εφόσον υπάρξει συμφωνία στην συγκρότηση των αυτοδιοικητικών σχημάτων στις επερχόμενες δημοτικές και περιφερειακές εκλογές.

- Την πλουραλιστική εκπροσώπηση του σχήματος στα ηλεκτρονικά μέσα με σεβασμό στον κοινό πολιτικό πλαίσιο που έχει συναφθεί.

Ο ρόλος του ΣΥΝ στην προώθηση του ΣΥΡΙΖΑ είναι καταλυτικός. Υπό την προϋπόθεση της ενιαίας δημόσιας εικόνας του και παρουσίας του στα πλαίσια του ΣΥΡΙΖΑ ο ρόλος αυτός μπορεί να γίνει ακόμη πιο ισχυρός.

Ο ρόλος φυσικά αυτός δεν επιβάλλεται στις άλλες συνιστώσες αλλά καταχτιέται. Χρειάζεται να αποκατασταθεί ο σεβασμός μεταξύ της ιστορικότητας και της ιδιαιτερότητας της κάθε δύναμης, να αισθανθούν οι πιο μικρές δυνάμεις της συμμαχίας ότι δεν παίζουν ένα περιθωριακό ρόλο και ότι υπολογίζεται η άποψή τους, αλλά επίσης ότι ο συσχετισμός μεταξύ των δυνάμεων πρέπει επίσης να υπολογίζεται. Η περίοδος που διανύουμε είναι δυνητικά μια πολύ καλή περίοδος για την ριζοσπαστική αριστερά και χρέος όλων μας είναι να αντιστοιχηθούμε με τις ανάγκες της εποχής που χρειάζεται έναν ισχυρό ΣΥΡΙΖΑ καλά γειωμένο στην κοινωνία., εναλλακτικό στο σύστημα και τον δικομματισμό, φορέα μεγάλων προοδευτικών αλλαγών ενταγμένο σε μια πορεία για τον Σοσιαλισμό του 21^{ου} αιώνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Η κατάσταση που έχει περιέλθει ο ΣΥΝ το τελευταίο διάστημα μας επιβάλλει να προωθήσουμε μέτρα για την ουσιαστική αναζωογόνηση και ανασυγκρότησή του και τη θέσπιση νέων πλαισίων και κανόνων λειτουργίας που να διασφαλίζουν την ενιαία δημόσια εικόνα και πολιτική δράση του.

Τα μέλη του κόμματος έδωσαν με αυταπάρνηση τη μάχη των πρόσφατων βουλευτικών εκλογών, συνέβαλαν καθοριστικά στη σχετική εκλογική επιτυχία του ΣΥΡΙΖΑ και στην ανάπτυξη μεγάλων πολιτικών και κοινωνικών αγώνων.

Η σημερινή όμως κατάσταση στο ΣΥΝ χαρακτηρίζεται από φαινόμενα κούρασης, απογοήτευσης, παραίτησης και χαμηλής συμμετοχής ενός μεγάλου τμήματος των μελών του στην λειτουργία και τη δράση των πολιτικών κινήσεων και στους κοινωνικούς αγώνες, από την υπολειτουργία των οργανώσεων και των Νομαρχιακών Επιτροπών, από μεγάλα κενά της επαφής και των σχέσεων της ηγεσίας με την οργανωμένη βάση του κόμματος. Από την χαλαρή σύνδεση των οργανώσεων του κόμματος με τις πραγματικές κοινωνικές διεργασίες και τα κοινωνικά δρώμενα στο χώρο ευθύνης τους. Ταυτόχρονα στο κόμμα αναπτύσσονται φυγόκεντρες δυναμικές και όχι τάσεις συσπείρωσης και ανάπτυξης.

Όλα τα παραπάνω προβλήματα στο κόμμα δεν οφείλονται μόνο στην γενικότερη κρίση πολιτικής αντιπροσώπευσης και κομματικής ένταξης, ούτε μόνο στον άκρατο ατομικισμό που καλλιεργεί η κυρίαρχη νεοφιλελεύθερη ιδεολογία και τα ΜΜΕ, ούτε μόνο στις πρόσθετες δυσκολίες που προκαλούν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Οφείλονται και σε ευθύνες των ηγετικών οργάνων του ΣΥΝ, που δεν μπόρεσαν έγκαιρα να αντιμετωπίσουν κρισιακές εσωκομματικές καταστάσεις και φαινόμενα εσωστρέφειας στο κόμμα, αλλά και πολιτικές εκκρεμότητες που προέκυψαν με τους συμμάχους μας στο ΣΥΡΙΖΑ. Οφείλονται επίσης στη δημόσια εκδηλωμένη, συστηματική και συντονισμένη αμφισβήτηση των αποφάσεων του προηγούμενου Συνεδρίου μας από ορισμένα ηγετικά στελέχη, που με τις δημόσιες παρεμβάσεις τους δημιουργούν πολιτικές συγχύσεις, υπονομεύουν τη συλλογική δράση και αμαυρώνουν την εικόνα του κόμματος.

Τα προβλήματα του ΣΥΝ έχουν κατ' αρχή ιδεολογικές και πολιτικές αιτίες και κατά δεύτερο οργανωτικές, που έχουν να κάνουν με την αδυναμία μας να

αντικαταστήσουμε το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, που από καιρό έχουμε εγκαταλείψει, με ζωντανές μορφές λειτουργίας και δράσης του κόμματος, που να εμπνέουν τη ενεργή συμμετοχή των μελών του.

Με βάση αυτά τα δεδομένα πρέπει να πάρουμε τέτοια μέτρα που προκαλούν ένα δημιουργικό σεισμό στο κόμμα μας.

Συγκεκριμένα:

1. Είμαστε αντίθετοι με οποιαδήποτε μορφή «προεδροκεντρικού», αρχηγικού κόμματος ή κόμματος στελεχών και παραγόντων, που θέλουν να κάνουν καριέρες στην πολιτική, ή «κόμματος στούντιο τηλεόρασης». Θέλουμε ένα κόμμα των ενεργών και συνειδητών μελών του, που συγκροτείται από πολιτικές κινήσεις με ζωντανή και πλούσια πολιτική λειτουργία και δράση σε σύνδεση με τα κοινωνικά προβλήματα και τις κοινωνικές δυνάμεις του χώρου τους. Οι πολιτικές κινήσεις και όλα τα όργανα του κόμματος πρέπει να έχουν τακτική λειτουργία, να έχουν γνώμη και γνώση για όλες τις πλευρές της πολιτικής του κόμματος και αμφίδρομη σχέση επικοινωνίας με την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.

Το βασικό κύτταρο μιας επιτυχούς κομματικής ανασυγκρότησης είναι η Πολιτική Κίνηση.

Η ενίσχυση της εσωτερικής δημοκρατικής ζωής και της συντροφικής αλληλεγγύης προκύπτει μόνο μέσα από την πολύπλευρη αναβάθμιση του ρόλου του μέλους. Η διεξαγωγή εσωκομματικών δημοψηφισμάτων για τα κρίσιμα πολιτικά ζητήματα, οι διαδικασίες επικύρωσης και εμπλουτισμού από τα μέλη των σχεδίων αποφάσεων των ανωτέρων οργάνων, η διεύρυνση της κομματικής πολιτικής ύλης, θα συμβάλλουν καίρια στην διαμόρφωση και εμπέδωση των συλλογικών αποφάσεων.

2. Η σύγχρονη αριστερή ριζοσπαστική κινηματική ταυτότητα που θέλει να έχει ο ΣΥΝ αποκτά ουσία τότε μόνον, όταν τροφοδοτείται από τη δημιουργική σχέση του με την κοινωνία και τη σύγχρονη εργατική τάξη. Είναι αναντικατάστατη η ζωντανή σχέση του κόμματος, των στελεχών και των μελών του με τις κοινωνικές δυνάμεις και τα κοινωνικά προβλήματα, η άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο, επαφή των οργανώσεων με τους πολίτες, η ζωντανή παρουσία των κομματικών μελών στους εργασιακούς χώρους, στον συνδικαλισμό, στους μαζικούς φορείς, γενικά στις κοινωνικές διεργασίες και εξελίξεις.

Το συνδικάτο εργαζομένων, η αγροτική ένωση, η ομάδα καλλιεργητών, ο επαγγελματικός σύλλογος, οι ενώσεις συνταξιούχων, οι διάφοροι σύλλογοι για τον πολιτισμό, αθλητισμό και την προστασία του περιβάλλοντος, οι εθνικοτοπικοί σύλλογοι, οι κοινότητες της διασποράς, οι σύλλογοι γονέων, τα δίκτυα στήριξης δικαιωμάτων κλπ είναι κοινωνικοί χώροι όπου το μέλος του ΣΥΝ αγωνίζεται από τη σκοπιά των αξιών της Αριστεράς μαζί με άλλους πολίτες διαφορετικών πολιτικών και ιδεολογικών τοποθετήσεων για τα κοινά προβλήματα.

Είναι μη αποδεκτό για τον ΣΥΝ, ως κόμμα της αριστεράς, ένα μεγάλο ποσοστό των μελών του να μην είναι γραμμένα ως μέλη στις συνδικαλιστικές οργανώσεις του χώρου εργασίας τους ή του κλάδου τους και κατά συνέπεια να μην έχουν καμία παρέμβαση σε αυτές. Ο ΣΥΝ θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα σε «εσωκομματική **καμπάνια**» για **εγγραφή όλων των μελών του στα συνδικάτα** και για την ενεργοποίησή τους για τη στήριξη των αγωνιστικών ταξικών συνδικαλιστικών παρατάξεων του χώρου τους ή για τη συγκρότηση τέτοιων όπου δεν υπάρχουν.

Η ουσιαστική παρέμβαση του ΣΥΝ στις πραγματικές διεργασίες που συντελούνται στην κοινωνία απαιτεί **καλύτερη ανάπτυξη του κόμματος**

στους εργατικούς χώρους και στις λαϊκές γειτονιές, στενότερη σχέση του με το εργατικό κίνημα και με τα κινήματα που αναπτύσσονται ενάντια στη νεοφιλελεύθερη πολιτική.

Στο αμέσως επόμενο διάστημα **θα πρέπει να ανασυγκροτήσουμε και θα στηρίξουμε τις πολιτικές κινήσεις του κόμματος στους εργασιακούς χώρους και κυρίως στον ιδιωτικό τομέα όπου θα ρίξουμε ιδιαίτερο πολιτικό βάρος**. Θα ενισχυθεί επίσης η συνεργασία του τμήματος εργατικής πολιτικής του κόμματος με τη Νεολαία αφενός για τον προσανατολισμό της στην εργατική δουλειά και αφετέρου για την οργανωμένη ανανέωση των συνδικαλιστικών στελεχών μας.

Τα ζητήματα αυτά αποτελούν πρώτη προτεραιότητα του ΣΥΝ στη νέα περίοδο.

3. Ο ΣΥΝ πρέπει να ενισχύσει την ιδεολογική του ταυτότητα ως κόμμα του Μαρξισμού του 21^{ου} αιώνα. Οι θεωρητικές βάσεις του κόμματος μας έχουν βασική αναφορά στο έργο του Μαρξ και των μετέπειτα διανοητών της Αριστεράς που το εμπλούτισαν δημιουργικά με γόνιμες επεξεργασίες, χωρίς υπεραπλουστεύσεις ή εργαλειοποιήσεις.

Οι θεωρητικές – ιδεολογικές βάσεις του ΣΥΝ δεν είναι μια κλειστή κατασκευή από κατεψυγμένα δόγματα, αλλά ένα συνεκτικό και ανοικτό σύστημα αξιών, εννοιών και νοητικών εργαλείων που γειώνονται στην κοινωνική πραγματικότητα και φιλοδοξεί όχι μόνο να την εξηγήσει αλλά και να την αλλάξει. Που έχει μία αντίληψη της κοινωνίας και της αναγκαίας αλλαγής της από την σκοπιά εκείνων των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων που υφίστανται την εκμετάλλευση, την καταπίεση και τον εξουσιασμό. Που βασίζεται στις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ισότητας της ελευθερίας, στις αρχές της ταξικής πάλης, της αντίθεσης κεφαλαίου - εργασίας ως βασικής αντίθεσης που διαπερνά την καπιταλιστική κοινωνία, της κοινωνικής σύγκρουσης και της μάχης ενάντια σε κάθε μορφής εκμετάλλευσης και καταπίεσης.

Στις σημερινές συνθήκες απαιτείται μια πολύ επίμονη θεωρητική δουλειά όχι μόνο για να κατανοήσουμε την παρούσα οικονομική κρίση και τις αιτίες της ούτε μόνο για να οικοδομήσουμε την εναλλακτική πρόταση εξόδου απ' αυτή με ορίζοντα το σοσιαλισμό, αλλά και για να ανασυστήσουμε κριτικά τις ιδεολογικές βάσεις μας κάτω από το φως των νέων εξελίξεων. Επίσης για να συμβαδίζει η πολιτική μας δημιουργικά με τις αξίες μας, χωρίς αυτές να μετατρέπονται σε δόγματα αλλά ούτε και να υποκρύπτονται για λόγους πολιτικών σκοπιμοτήτων. Το ίδρυμα «Νίκος Πουλαντζάς» μπορεί και πρέπει να συμβάλει ουσιαστικά προς αυτές τις κατευθύνσεις. Πρέπει όμως να έλθει πιο κοντά στο γενικό σχεδιασμό και στις μελλοντικές ανάγκες του κόμματος, να αξιοποιεί καλλίτερα τις συλλογικές επεξεργασίες και το επιστημονικό δυναμικό του ΣΥΝ.

4. Στο κόμμα μας είναι κατοχυρωμένη καταστατικά η λειτουργία των τάσεων. Η θεσμοθέτηση και η λειτουργία τους συνέβαλαν καθοριστικά στην αντοχή του κόμματος και στη διατήρηση της ενότητας του. Ορισμένες όμως φορές οι τάσεις λειτούργησαν με όρους περιχαράκωσης και ενδοτασικής πειθαρχίας σε βάρος της ανοικτής ιδεολογικής αντιπαράθεσης και των αναγκαίων προωθητικών συνθέσεων. Ιδιαίτερα σήμερα η κατάσταση στο κόμμα έχει σχηματοποιηθεί σε κυβερνώσα πλειοψηφία και σε αντιπολιτευόμενη σε όλα

μειοψηφία κι αυτό πρέπει να ξεπεραστεί, γιατί δίνει στην κοινωνία για μας την εικόνα δυο ξεχωριστών κομμάτων στη συσκευασία του ενός.

Οι τάσεις δεν πρέπει να καταργηθούν αλλά να λειτουργήσουν σύμφωνα με το καταστατικό ως διακριτά ρεύματα ιδεών και προγραμματικών επεξεργασιών που να βοηθούν σε δίκαιες και δημιουργικές συνθέσεις των διαφορετικών απόψεων. Ταυτόχρονα δεν θα υποκαθιστούν τα δημοκρατικά δικαιώματα των μελών του κόμματος και θα διασφαλίζεται ότι οι απόψεις της πλειοψηφίας θα γίνονται σεβαστές και ότι η συλλογική μας δράση θα είναι αποτελεσματική.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να λειτουργούν σταθερά, τακτικά και με πολιτικό περιεχόμενο η ολομέλεια της συνέλευσης των μελών της κάθε πολιτικής κίνηση του κόμματος και οι κατά τόπους Νομαρχιακές Επιτροπές του. Θα πρέπει επίσης να κατοχυρωθεί στην πράξη οι ουσιαστικός πολιτικός ρόλος της ΚΠΕ του κόμματος και να μην υποκαθίσταται από εκτελεστικά όργανα όπως η Π.Γ. η ή Εκτελεστική Γραμματεία.

Για την παρουσία των μελών του κόμματος στα ΜΜΕ πρέπει να εγκριθεί από το συνέδριο ή την ΚΠΕ **κώδικας δεοντολογίας**, ώστε να διασφαλίζεται με την ευθύνη του γραφείου τύπου η παρουσία των κατάλληλων συντρόφων, η στελεχική ανανέωση και κυρίως η ενιαία δημόσια εικόνα του κόμματος και η προβολή της πολιτικής του.

5. Το κόμμα μας πρέπει να συνδυάσει την πορεία ανασυγκρότησης και αναγέννησης του με μια συνεχή και επίμονη προσπάθεια για την ανάπτυξη του με την ένταξη σε αυτό νέων μελών που να προέρχονται κυρίως από τους εργαζόμενους, τους αγρότες, τις γυναίκες, τους μετανάστες, ενώ χρειάζεται συγκεκριμένη πολιτική και οργανωτική δουλειά στους χώρους της λεγόμενης επισφαλούς εργασίας.

Ο ΣΥΝ θα πρέπει επίσης να διαμορφώσει πολιτική ανάδειξης στελεχών του όχι με κριτήρια φύλου, ηλικίας, παρέας αλλά με βάση αρχές και αξίες της Αριστεράς (ανιδιοτελής προσφορά, σταθερότητα σε αρχές, σεβασμός στη συλλογικότητα, βαθύ αίσθημα συντροφικής αλληλεγγύης, ιδεολογική – πολιτική συγκρότηση, ταξική κοινωνική συνειδηση, άρνηση παραγοντισμού και αριβισμού).

Κριτήριο για την προώθηση της πολιτικής και οργανωτικής ανασυγκρότησης είναι η αξιολόγηση των στελεχών με βάση την υλοποίηση των συγκεκριμένων πολιτικών στόχων και την επαρκή ανταπόκρισή τους.

Η επιλογή σε εκλόγιμες θέσεις στελεχών μας στη Βουλή, Ευρωβουλή, Περιφέρειες, Νομαρχίες, πρέπει να γίνεται με δημοκρατικές εσωκομματικές διαδικασίες σε όλο το κόμμα.

Στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές ενώσεις καθώς και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με έγκριση των συλλογικοτήτων που καλούνται να εκπροσωπήσουν (παρατάξεις).

Σημαντικό στοιχείο για την αποτελεσματική λειτουργία του κόμματος είναι η επιλογή, **η κρίση και αξιολόγηση των επαγγελματικών και αποσπασμένων στελεχών.**

Ταυτόχρονα χρειάζεται μία συστηματική προσπάθεια ολόκληρου του κόμματος για την ενίσχυση των οικονομικών του, ώστε να μην εξαρτιέται η λειτουργία και δράση του αποκλειστικά από την κρατική χρηματοδότηση.

6. Στον τομέα της επικοινωνιακής πολιτικής η συμβολή του Ρ/Σ 105,5 στο κόκκινο για την ενημέρωση και κινητοποίηση των δυνάμεων μας είναι σημαντική, υπάρχουν όμως σοβαρές αδυναμίες, όσον αφορά τη διακριτικότητα του πολιτικού στίγματος που εκπέμπει, που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Η ΑΥΓΗ έχει κάνει ορισμένα βήματα, είναι όμως ακόμα πολύ πίσω από τις ανάγκες μας για μια σύγχρονη λαϊκή εφημερίδα, της ανανεωτικής και ριζοσπαστικής Αριστεράς. Είναι επίσης αναγκαία η έκδοση θεωρητικού περιοδικού του κόμματος.
7. Η δουλειά στη Νεολαία πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητά μας και να γίνει μόνιμο στοιχείο στη λειτουργία και τον προσανατολισμό του κόμματος. Οι κινητοποιήσεις στο χώρο της Παιδείας ανέδειξαν νέες δυνατότητες και συνέβαλαν στο να βελτιωθεί η κατάσταση.
Η βοήθεια του κόμματος πρέπει να επικεντρωθεί τόσο στον πολιτικό προσανατολισμό των οργανώσεων της Νεολαίας, όσο και στην οργανωτική της ανάπτυξη όχι μόνο στους χώρους σπουδών αλλά και στους χώρους κατοικίας και εργασίας. Η ίδια η νεολαία του ΣΥΝ θα πρέπει να ρίξει το κύριο βάρος της στην ανάπτυξη κινήματος της νεολαίας για τα ίδια τα προβλήματά της (παιδεία, ανεργία, εργασιακή επισφάλεια, πολιτισμός, αθλητισμός, περιβάλλον).